

UNIVERSITY OF
PATRAS
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΘΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΠΑΙΔΙΑ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ**

**TITLE: THE ACQUISITION OF PASSIVE SENTENCES BY SCHOOL- AGE
CHILDREN: COMPARING ASSESSMENT TOOLS**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ: ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΔΑΛΑΜΠΕΚΗ ΕΛΕΝΗ

ΛΙΟΥΜΠΑ-ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ-ΑΓΓΕΛΙΚΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΤΕΡΖΗ ΑΡΧΟΝΤΩ

ΠΑΤΡΑ 2019

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ABSTRACT.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	8
1.1 Εισαγωγή	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ.....	15
2.1 Εισαγωγή	15
2.2 Μεθοδολογία.....	15
2.2.1 Δείγμα μελέτης.....	15
2.2.2 Πρωτόκολλα.....	16
2.2.3 Διαδικασία χορήγησης	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	28
3.1 Εισαγωγή	28
3.2 Σύγκριση Αποτελεσμάτων	29
3.2.1 Σύγκριση 1	29
3.2.2 Σύγκριση 2	34
3.2.3 Σύγκριση 3	40
3.3 Ανάλυση λαθών ανά Δοκιμασία.....	44
3.3.1 Ανάλυση 1.....	44
3.3.2 Ανάλυση 2.....	47
3.3.3 Ανάλυση 3.....	53
3.3.4 Ανάλυση 4.....	60
3.3.5 Ανάλυση 5.....	63
3.3.6 Ανάλυση 6.....	67
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.....	71
4.1 Συζήτηση	71
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΠΙΝΑΚΕΣ SPSS.....	77

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την επιβλέπουσα καθηγήτρια μας, κυρία Τερζή Αρχόντω για τη συνεχή καθοδήγηση και τις ουσιώδεις συμβουλές της, καθώς επίσης και την ενθάρρυνση που μας παρείχε καθ' όλη τη διάρκεια της εκπόνησης αυτής της εργασίας.

Ευχαριστούμε, επίσης, τους διευθυντές και εκπαιδευτικούς των 6^{ου} Δημοτικού Σχολείου Πατρών και 25^{ου} και 27^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ηρακλείου για την εμπιστοσύνη που μας έδειξαν και τη συνεργασία τους.

Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους καθηγητές του τμήματός μας για την καταλυτική βοήθεια τους ως προς την διεκπεραίωση της έρευνας μας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα ερωτηματικά που υπάρχουν γύρω από τον τομέα της γλωσσικής κατάκτησης λειτούργησαν ως έναυσμα για την διεξαγωγή έρευνας σχετικά με την κατάκτηση των παθητικών προτάσεων με και χωρίς ποιητικό αίτιο από ελληνόφωνα παιδιά τυπικής γλωσσικής ανάπτυξης. Στην έρευνα συμπεριλήφθηκε, επίσης, η σύγκριση των αξιολογητικών εργαλείων που δημιουργήθηκαν πάνω στο συγκεκριμένο πλαίσιο.

Η προαναφερθείσα διερεύνηση βασίστηκε στη μελέτη των Armon-Lotem et al. (2016) και Terzi et al. (2014). Πιο συγκεκριμένα, δημιουργήθηκαν κάποιες παραλλαγές στο πρωτόκολλο των Armon-Lotem et al. (2006) ώστε να απαντηθεί α) αν οι παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο είναι πιο εύκολα κατανοητές από αυτές με ποιητικό αίτιο, β) αν η επίδοση της κατανόησης των παθητικών προτάσεων επηρεάζεται από τον αριθμό των εικόνων που δίνονται ως επιλογές και γ) το κατά πόσο επηρεάζεται η επίδοση ανάμεσα σε διαφορετικά πρωτόκολλα που έχουν τον ίδιο αριθμό εικόνων αλλά διαφορετικό αριθμό χαρακτήρων ανά εικόνα.

Στην έρευνα συμμετείχαν 23 παιδιά ηλικίας 6:5-7 ετών (μέση ηλικία 6:75 έτη). Τα 13 παιδιά ήταν μαθητές του 6^{ου} Δημοτικού Σχολείου Πατρών και τα 10 ήταν μαθητές του 25^{ου} & 27^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ηρακλείου. Όλα τα παιδιά είχαν ως μητρική γλώσσα την ελληνική.

Χορηγήθηκαν τέσσερις δοκιμασίες συνολικά. Οι τρεις πρώτες αποτέλεσαν παραλλαγές της δοκιμασίας των Armon-Lotem et al. (2016), ενώ η τέταρτη ήταν αυτούσια η δοκιμασία των Terzi et al. (2014). Στην πρώτη δοκιμασία χορηγήθηκαν τρεις εικόνες ως πιθανές επιλογές σε παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο. Στην δεύτερη δοκιμασία δόθηκαν τρεις εικόνες ως πιθανές επιλογές σε παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο, ενώ στην τρίτη δοκιμασία δόθηκαν τέσσερις εικόνες ως πιθανές επιλογές σε παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο. Τέλος, στην

τέταρτη δοκιμασία χορηγήθηκε το τεστ των Terzi et al. (2014) το οποίο περιείχε, επίσης, τρεις εικόνες ως πιθανές επιλογές σε παθητικές προτάσεις και διάφορα είδη αντωνυμιών.

Η σύγκριση μεταξύ των δοκιμασιών και η ανάλυση των αποτελεσμάτων τους έδειξε ότι ο μεγαλύτερος αριθμός των εικόνων που δίνονται ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις, αλλά και τις ενεργητικές προτάσεις, επηρεάζει αρνητικά την επίδοση των παιδιών. Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι οι παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο είναι ελάχιστα πιο εύκολο να κατανοηθούν σε σχέση με τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο. Τέλος, φάνηκε να επηρεάζει ο αριθμός των πρωταγωνιστών την απόδοση των παιδιών ανάμεσα στα διαφορετικά πρωτόκολλα που έχουν τον ίδιο αριθμό εικόνων, χωρίς ωστόσο στατιστική σημαντικότητα.

ABSTRACT

The current study was conducted in order to assess the comprehension of passive sentences with and without the by-phrase, by Greek-speaking children with typical language development, ages 6;5-7;00 (mean age: 6;8) and compare at the same time the various assessment tests/protocols/tasks that have been created for this purpose.

In specific research, four tasks were used overall. Firstly, we borrowed the protocols of Armon-Lotem et al. (2016) and based on them, we created three versions of these protocols. We, also, used the Terzi et al. (2014) task as it was. The aim was to provide answers to the following questions: a) are passives sentences without the by-phrase easier to understand than passive sentences with the by-phrase, b) does the number of pictures shown in each slide of the task affect the overall performance on the task, and c) does the number of participants in the overall task affect performance on even those tasks that use the same number of pictures on each slide?

The participants were 23 children, 13 of whom study in an elementary school in Patras and 10 students of an elementary school in Heraklion.

The first task (Task 1) contained 3 pictures and assessed passives without the by-phrase, while Task 2 contained 3 pictures and assessed passives with the by-phrase. The third task (Task 3) contained 4 pictures and assessed passives with the by-phrase. The fourth task (Task 4) was the Terzi et al. (2014) task which contained 3 pictures in each slide and assessed passives without the by-phrases.

The comparison and the analysis of the data showed that the bigger the number of the images given as possible choices, for both passive and active sentences, is, the lower children perform. In addition, it has been found

that passive sentences without the by-phrase are a bit easier to be understood than passive sentences with the by-phrase. Finally, the number of characters appears to influence the performance of children, between different protocols that have the same number of images. This found, however, is not statistically significant.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.1 Εισαγωγή

Οι προτάσεις με παθητικά ρήματα έχουν απασχολήσει ιδιαίτερα την έρευνα της γλωσσικής κατάκτησης καθώς φαίνεται να υπάρχει μεγαλύτερη δυσκολία στην κατάκτηση τους από τα παιδιά.

Σύμφωνα με τον Maratsos et al. (1985), τα αγγλόφωνα παιδιά μπορούν να παράγουν και να κατανοούν παθητικές προτάσεις με ρήματα δράσης (action verbs) (1) πριν την ηλικία των τεσσάρων ετών. Αντιθέτως, αντιμετωπίζουν δυσκολία στην παθητική μορφή των ρημάτων που δεν μεταφέρουν ενέργεια (non-action verbs) (2) μέχρι την σχολική ηλικία (5 ετών).

(1) The work of art was moved by John.

(2) The work of art was admired by John.

Σύμφωνα με τους Terzi & Wexler (2002), τα ελληνόφωνα παιδιά ηλικίας 3:8-5:10 σημειώνουν χαμηλή απόδοση στην κατανόηση των παθητικών προτάσεων τόσο των ρημάτων που μεταφέρουν ενέργεια (3), όσο και αυτών που δεν μεταφέρουν ενέργεια (4).

(3) Η εργασία παρουσιάστηκε από τους μαθητές.

(4) Η γιαγιά αγαπιέται από τα παιδιά.

Στόχος των ερευνητών αποτελεί η σύγκριση της επίδοσης των παιδιών στα παθητικά ρήματα όπως στα (3) και (4) και στα παθητικά επίθετα (5).

(5) Το μάθημα είναι οργανωμένο από την δασκάλα.

Η έρευνα βασίστηκε σε δοκιμασίες επιλογής εικόνας. Ειδικότερα, τα παιδιά καλούνταν να επιλέξουν τη σωστή εικόνα ανάμεσα στις δύο εικόνες που τους παρουσιάζονταν σύμφωνα με την πρόταση που άκουγαν.

Τα αποτελέσματα έδειξαν καλή επίδοση στα παθητικά επίθετα με ποιητικό αίτιο, ενώ σημειώθηκε φτωχή επίδοση στα παθητικά ρήματα με ποιητικό αίτιο τόσο σε αυτά που μεταφέρουν ενέργεια, όσο και σε αυτά που δεν μεταφέρουν ενέργεια. Η απόδοση στα παθητικά ρήματα που δεν μεταφέρουν ενέργεια ήταν λίγο χαμηλότερη από αυτήν στα παθητικά ρήματα που μεταφέρουν ενέργεια.

Ως συμπληρωματική της έρευνας των Terzi & Wexler (2002) πραγματοποιήθηκε αργότερα η μελέτη των Driva & Terzi (2008). Η τελευταία παρουσίασε ορισμένες διαφορές στη μεθοδολογία της. Πιο συγκεκριμένα, α) προστέθηκε μια επιπλέον ηλικιακή ομάδα ώστε να γίνει ευκολότερα αντιληπτό πότε ακριβώς κατακτάται η παθητική φωνή, β) αντικαταστάθηκαν δύο ρήματα που μεταφέρουν ενέργεια (το 'ακουμπάω' και 'βουρτσίζω' με το 'ταΐζω' και 'κλωτσάω') γιατί είναι ευκολότερο να σχηματίσουν παθητικά επίθετα, γ) παρουσιάστηκαν φωτογραφίες στον υπολογιστή αντί για εικόνες και δ) η επιλογή της εικόνας- στόχου έγινε μεταξύ τριών εικόνων. Τα αποτελέσματα των παιδιών έδειξαν καλύτερη επίδοση στα παθητικά επίθετα και σε αυτή την έρευνα. Ωστόσο, δεν παρατηρήθηκε σημαντικά χαμηλή επίδοση στα παθητικά ρήματα των ρημάτων που μεταφέρουν ενέργεια, σε αντίθεση με την έρευνα των Terzi & Wexler (2002). Τέλος, δε ανιχνεύτηκε διαφορά στην επίδοση που σχετίζεται με την ύπαρξη ή όχι ποιητικού αιτίου.

Σε πιο πρόσφατη έρευνα, αυτή των Terzi, Marinis, Kotsopoulou & Francis (2014), μελετήθηκαν οι γραμματικές ικανότητες παιδιών με αυτισμό υψηλής λειτουργικότητας και συγκρίθηκαν με αυτές των τυπικά αναπτυσσόμενων παιδιών της ομάδας ελέγχου. Οι τομείς που αξιολογήθηκαν είναι οι προσωπικές αντωνυμίες αντικειμένου (ισχυρές), οι κλιτικές αντωνυμίες αντικειμένου, οι αυτοπαθείς αντωνυμίες, τα παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία, τα αυτοπαθή ρήματα με

αυτοπαθή ερμηνεία και τα αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία. Στην παρούσα μελέτη, απομονώθηκαν τα ευρήματα που σχετίζονται με τα ρήματα, καθώς αυτός είναι ο τομέας που εξετάζεται.

Όπως αναφέρθηκε, εξετάζονται τρεις περιπτώσεις μη ενεργητικών ρημάτων με έξι προτάσεις στην κάθε περίπτωση. Κάθε πρόταση παρουσιαζόταν ηχογραφημένη, ενώ ταυτόχρονα τα παιδιά έβλεπαν τρεις εικόνες από τις οποίες έπρεπε να διαλέξουν αυτή που αντιστοιχούσε στην πρόταση που άκουγαν. Να σημειωθεί ότι στην περίπτωση των παθητικών ρημάτων δεν συμπεριλαμβάνεται το ποιητικό αίτιο, έτσι ώστε να είναι συγκρίσιμα με τα αυτοπαθή ρήματα, τα οποία δεν έχουν ποτέ ποιητικό αίτιο. Ενδεικτικά παραδείγματα είναι τα παρακάτω. Η πρόταση (6) είναι πρόταση με ρήμα στην παθητική φωνή. Η πρόταση (7) περιέχει ένα αυτοπαθές ρήμα. Τέλος, η πρόταση (8) περιέχει πάλι ένα αυτοπαθές ρήμα, αλλά η μόνη σωστή ερμηνεία (εικόνα) από τις οποίες τα παιδιά μπορούσαν να διαλέξουν ήταν η παθητική, δηλαδή μία εικόνα στην οποία κάποια άλλη κυρία έλουζε τη Μαρία. Αντίθετα στην (7) η μόνη σωστή από τις τρεις εικόνες που έβλεπαν τα παιδιά ήταν αυτή στην οποία η Μαρία έλουζε η ίδια τον εαυτό της.

(6) Η Μαρία σπρώχνεται.

(7) Η Μαρία λούζεται.

(8) Η Μαρία λούζεται.

Η παρούσα έρευνα βασίζεται σε μια πρόσφατη έρευνα των Sharon Armon-Lotem, Ewa Haman, Kristine Jensen de López, Magdalena Smoczynska, Kazuko Yatsushiro, Marcin Szczerbinski, Angeliek van Hout, Ineta Dabašinskienė, Anna Gavarró, Erin Hobbs, Laura Kamandulytė -Merfeldienė, Napoleon Katsos, Sari Kunnari, Chrisa Nitsiou, Lone Sundahl Olsen, Xavier Parramon, Uli Sauerland, Reeli

Torn-Leesik & Heather vander Lely (2016), η οποία διερευνά την κατανόηση των παθητικών προτάσεων χωρίς ποιητικό αίτιο και των παθητικών προτάσεων με ποιητικό αίτιο σε παιδιά ηλικίας 5 ετών σε 11 διαφορετικές γλώσσες (καταλανικά, κυπριακά ελληνικά, δανικά, ολλανδικά, αγγλικά, εσθονικά, φινλανδικά, γερμανικά, εβραϊκά, λιθουανικά, πολωνικά).

Συγκεκριμένα, η μελέτη των Armon-Lotem et al. (2016) επιχειρεί να δείξει αν: α) η κατανόηση των παθητικών προτάσεων στα παιδιά ηλικίας 5 ετών είναι παρόμοια με ενός ενήλικα, και β) τα παιδιά κατανοούν τις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο καλύτερα από τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο.

Για αυτή τη μελέτη πραγματοποιήθηκαν 2 πειράματα. Στο πρώτο πείραμα εξετάστηκαν 274 παιδιά στην κατανόηση των παθητικών προτάσεων χωρίς ποιητικό αίτιο και τις αντίστοιχες ενεργητικές προτάσεις. Στο δεύτερο πείραμα, εξετάστηκαν 198 παιδιά για την κατανόηση των παθητικών με ποιητικό αίτιο και τις αντίστοιχες ενεργητικές προτάσεις. Προτού χορηγηθούν τα δύο παραπάνω πειράματα, οι Armon-Lotem et al. (2016) παρουσίασαν στα παιδιά 13 ενεργητικές προτάσεις ελέγχου. Οι εικόνες που δόθηκαν ως πιθανές επιλογές για την κάθε πρόταση ήταν: εικόνα στόχος, αλλαγή θεματικού ρόλου, λάθος εικόνα. Η αλλαγή του θεματικού ρόλου εμφανίζεται με εικόνα στην οποία ο δράστης της ενέργειας παρουσιάζεται ως αποδέκτης της ενέργειας και το αντίστροφο. Το τελικό δείγμα περιλάμβανε μόνο τα παιδιά που απάντησαν σωστά στις 9 από τις 13 ενεργητικές προτάσεις ελέγχου. 11 παιδιά (4.0%) αποκλείστηκαν από το δείγμα του πειράματος για τις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο και 15 παιδιά (7.5%) από το δείγμα του πειράματος για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο. Τα αποτελέσματα

περιλαμβάνουν τα παιδιά που ήταν σε θέση να αναγνωρίσουν τον πρωταγωνιστή και τους θεματικούς ρόλους στην ενεργητική πρόταση.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω ερευνών, βρέθηκε ότι τα παιδιά μέχρι την ηλικία των πέντε ετών αντιλαμβάνονται τις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο καλά, καθώς η μέση επίδοσή τους ήταν πάνω από 80% σε όλες τις γλώσσες που μελετήθηκαν. Συγκεκριμένα για την Ελληνική, η οποία ήταν η Κυπριακή Ελληνική, οι σωστές απαντήσεις έφτασαν στο 85% στις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο. Επιπλέον, φάνηκε τα παιδιά να κατανοούν τις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο καλύτερα από τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο. Ωστόσο, οι διαφορές στις επιδόσεις των παιδιών στις παθητικές προτάσεις με και χωρίς ποιητικό αίτιο εξαρτάται από την γλώσσα. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η κατανόηση των παθητικών προτάσεων με ποιητικό αίτιο είναι πράγματι πιο δύσκολη από την κατανόηση των παθητικών προτάσεων χωρίς ποιητικό αίτιο, αν και αυτό δεν αφορά όλες τις γλώσσες. Για την Κυπριακή Ελληνική εξετάστηκαν μόνο παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο, κι έτσι δεν διεξάγεται κάποιο συμπέρασμα. Μια άλλη παρατήρηση που προκύπτει είναι ότι οι διαφορές στη κατάκτηση παθητικών προτάσεων μεταξύ των γλωσσών είναι μικρές και ασυνεπείς. Ενώ οι παθητικές προτάσεις ήταν σημαντικά δυσκολότερες από τις ενεργητικές στην Κυπριακή Ελληνική, στα Καταλανικά, στα Αγγλικά και στα Εβραϊκά, το αντίθετο συνέβαινε στα Φινλανδικά. Για τις υπόλοιπες έξι γλώσσες δεν υπήρχε σημαντική διαφορά. Αντίθετα, στο πείραμα για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο, οι παθητικές προτάσεις ήταν σημαντικά δυσκολότερες απ' τις ενεργητικές προτάσεις και για τις 8 γλώσσες, αν και το μέγεθος αυτής της διαφοράς ποίκιλε σημαντικά. Τέλος, φάνηκε ότι το είδος λάθους *αντιστροφή θεματικού ρόλου* επικρατούσε στις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο. Ειδικότερα,

το είδος λάθους *αντιστροφή θεματικού ρόλου* σημείωσε ποσοστό 57.8%, ενώ το είδος λάθους *συμμετοχή του ουδέτερου παρατηρητή* σημείωσε ποσοστό 31.3%. Το είδος λάθους *αντιστροφή θεματικού ρόλου* επικρατούσε και στις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο. Πιο συγκεκριμένα το είδος λάθους *αντιστροφή θεματικού ρόλου* σημείωσε ποσοστό 82.9%, ενώ το είδος λάθους *συμμετοχή του ουδέτερου παρατηρητή* σημείωσε ποσοστό 14.6%. Παρόλα αυτά, στα Ολλανδικά και στα Γερμανικά υπήρχαν περισσότερο “άλλα λάθη” από ότι λάθη στην *αντιστροφή του θεματικού ρόλου* στις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο. Στα Αγγλικά, στα Εσθονικά και στα Φινλανδικά αυτά τα 2 είδη λαθών, *αντιστροφή θεματικού ρόλου* και *συμμετοχή του ουδέτερου παρατηρητή*, ήταν εξίσου συχνά και στα δύο πειράματα.

Συνοψίζοντας, η έρευνα των Terzi et al. (2014) έδειξε ότι τα τυπικά αναπτυσσόμενα παιδιά ηλικίας πέντε έως οκτώ ετών (μέση ηλικία: 6:9) σημείωσαν χαμηλή απόδοση στις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο, δηλαδή απάντησαν σωστά σε ποσοστό 70%, ενώ η έρευνα των Armon-Lotem et al. (2016) έδειξε ότι τα παιδιά κατανοούν τις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο στην Κυπριακή Ελληνική σε ποσοστό 85%. Η παρούσα έρευνα έχει ως στόχο να επαναξιολογήσει την απόδοση των παιδιών στην κατανόηση των παθητικών προτάσεων με και χωρίς ποιητικό αίτιο, ώστε να επιβεβαιώσει κάποιο από τα ευρήματα. Επίσης, χρησιμοποιείται το πρωτόκολλο των Armon-Lotem et al. (2016) προσαρμοσμένο στην Κοινή Ελληνική, ώστε να ελεγχθεί η απόδοση των Ελληνόφωνων παιδιών της Ελλάδας ως προς την κατανόηση των παθητικών προτάσεων, καθώς το test είχε χορηγηθεί σε 11 διαφορετικές γλώσσες, μία εκ των οποίων είναι η κυπριακή ελληνική. Τέλος στην έρευνα των Armon-Lotem et al. (2016), η επιλογή της πρότασης-στόχου πραγματοποιήθηκε μέσα από 4 εικόνες, ενώ στην έρευνα των Terzi et al.

(2012) πραγματοποιήθηκε μέσα από 3 εικόνες. Η παρούσα έρευνα προσαρμόζει το πρωτόκολλο των Armon-Lotem et al. (2016) και για τις δύο περιπτώσεις , δηλαδή, τόσο για παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο, όσο και για παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι προτάσεις με ποιητικό αίτιο, της Κυπριακής Ελληνικής, δεν έχουν μελετηθεί από τους Armon-Lotem et al.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

2.1 Εισαγωγή

Η έρευνα που παρουσιάζεται παρακάτω έχει ως σκοπό τη μελέτη της κατάκτησης των παθητικών προτάσεων από τα ελληνόφωνα παιδιά τυπικής ανάπτυξης που φοιτούν σε γενικό Δημοτικό σχολείο. Πιο συγκεκριμένα, μελετήθηκε η κατάκτηση των παθητικών προτάσεων χωρίς ποιητικό αίτιο και με ποιητικό αίτιο. Για την πραγματοποίηση αυτής της έρευνας χρησιμοποιήθηκε το πείραμα των Armon-Lotem et al. (2016), καθώς και το πείραμα των Terzi et al. (2014). Τα δύο αυτά εργαλεία έδωσαν αποτελέσματα τα οποία συγκρίθηκαν και αξιολογήθηκαν, έτσι ώστε να μελετηθούν οι παθητικές προτάσεις που προαναφέρθηκαν.

2.2 Μεθοδολογία

2.2.1 Δείγμα μελέτης

Τα άτομα που έλαβαν μέρος στην έρευνα και παρουσιάζονται ως δείγμα έχουν μέσο όρο ηλικίας 6;8 έτη. Οι μαθητές που συμμετείχαν ήταν 23, οι 13 από αυτούς φοιτούν στο 6^ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών και υπόλοιποι 10 στο 25^ο και 27^ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου. Όλα τα παιδιά που συμπεριλαμβάνονται στο δείγμα έχουν μητρική γλώσσα την ελληνική και είναι μονόγλωσσα έτσι ώστε να μπορεί να γίνει σύγκριση με μοναδικό διαφορετικό παράγοντα την ηλικία τους

2.2.2 Πρωτόκολλα

Για την ορθή πραγματοποίηση της έρευνας χρησιμοποιήθηκαν δύο διαφορετικά πρωτόκολλα, των Armon-Lotem et al. (2016) και των Terzi et al. (2014). Συνολικά το κάθε παιδί συμμετείχε σε τέσσερις δοκιμασίες, οι τρεις πρώτες πραγματοποιήθηκαν σε γυναικεία και αντρική εκδοχή, ενώ η τελευταία αποτελούταν από μια οικογένεια με γυναικείες και αντρικές φιγούρες.

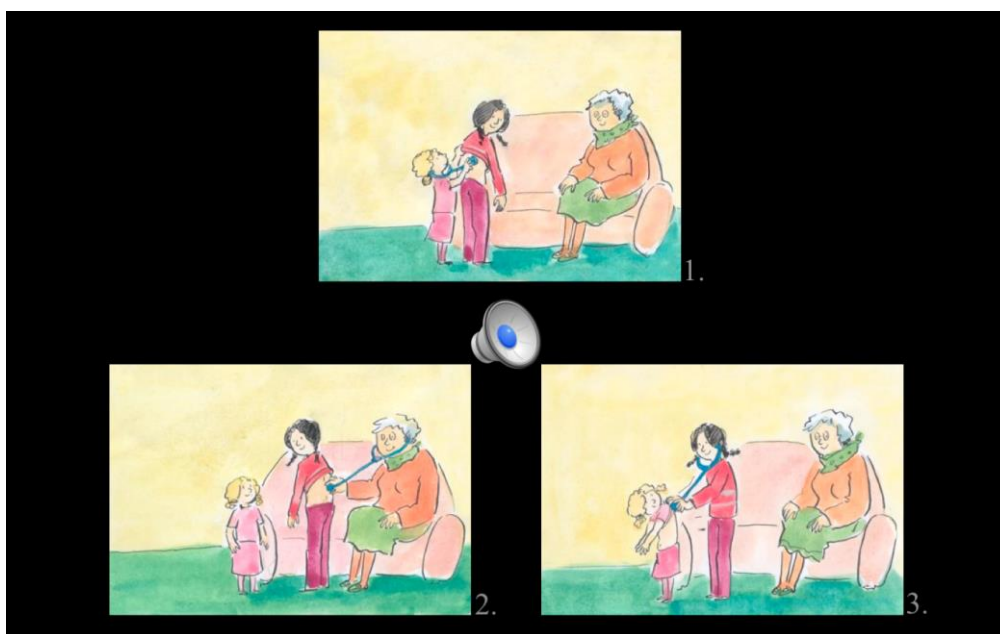
Στο πρώτο πρωτόκολλο που χρησιμοποιήθηκε, αυτό των Armon-Lotem et al. (2016), παρουσιάστηκαν κάποιες εικόνες στο κάθε παιδί με τυχαία σειρά. Μόλις παρουσιάστηκαν οι εικόνες, το παιδί κλήθηκε να ακούσει έναν ηχογραφημένο ήχο και στη συνέχεια να διαλέξει την εικόνα ή τις εικόνες που ταιριάζουν σε αυτό που άκουσε. Η παρουσίαση των εικόνων πραγματοποιήθηκε μέσω PowerPoint και τα παιδιά άκουσαν την ηχογράφιση μέσω ακουστικών. Στο πρωτόκολλο των Terzi et al. (2016) πραγματοποιήθηκε η ίδια διαδικασία, αλλά λόγω του ότι τα πρόσωπα των εικόνων παρουσιάζονταν με ονόματα, έπρεπε να ελεγχθεί ότι το κάθε παιδί γνώριζε τα ονόματα των χαρακτήρων, γι' αυτό το λόγο δόθηκε στα παιδιά και μια εικόνα με τα πρόσωπα και τα ονόματά τους, ώστε να μπορούν να ανατρέξουν στην περίπτωση που δε μπορούσαν να θυμηθούν κάποιο όνομα. Πιο αναλυτικά:

Δοκιμασία 1: 3 εικόνες χωρίς ποιητικό αίτιο

Για τη συγκεκριμένη δοκιμασία χρησιμοποιήθηκαν 3 εικόνες ως πιθανές επιλογές για την κάθε πρόταση που παρουσιάστηκε. Έγινε χρήση του PowerPoint για την παρουσίαση των εικόνων και του ήχου. Από τα παιδιά που συμμετείχαν ζητήθηκε να επιλέξουν την εικόνα που θεωρούσαν σωστή με βάση το αρχείο ήχου που άκουγαν στην κάθε διαφάνεια της

παρουσίασης. Η δοκιμασία αποτελείται από 44 προτάσεις συνολικά, εκ των οποίων οι μισές είχαν εικόνες με γυναικείες φιγούρες (μικρό κορίτσι, μεγάλο κορίτσι, μαμά, γιαγιά) και οι άλλες μισές με αντρικές (μικρό αγόρι, μεγάλο αγόρι, μπαμπάς, παππούς). Σε κάθε ομάδα εικόνων εμπεριέχονται τρεις πρωταγωνιστές, οι δυο από αυτούς εμπλέκονται στη δράση και ο τρίτος είναι ουδέτερος παρατηρητής. Στις μισές από τις διαφάνειες που παρουσιάστηκαν σε αυτή τη δοκιμασία οι προτάσεις είναι παθητικές, ενώ στις υπόλοιπες είναι ενεργητικές. Επίσης, στις διαφάνειες που οι προτάσεις είναι παθητικές υπάρχουν δυο εικόνες που αντιστοιχούν στη σωστή απάντηση και όχι μόνο μία.

Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται μια από τις διαφάνειες της δοκιμασίας και η προτάσεις που της αντιστοιχούν:

προτάσεις:

[i] «*Το μεγάλο κορίτσι εξετάζει το μικρό κορίτσι.*»

[ii] «*Το μεγάλο κορίτσι εξετάζεται.*»

Όπως φαίνεται στο σχήμα, υπάρχουν τρία πρόσωπα: το μικρό κορίτσι, το μεγάλο κορίτσι και η γιαγιά.

Η σωστή επιλογή απάντησης για την πρόταση [i] είναι η εικόνα (3) διότι δείχνει το μεγάλο κορίτσι να πραγματοποιεί την ενέργεια που δηλώνει το ρήμα και το μικρό κορίτσι να τη δέχεται· η γιαγιά είναι ουδέτερος παρατηρητής. Στην εικόνα (1) φαίνεται ότι το μικρό κορίτσι εξετάζει, υπάρχει αντιστροφή θεματικού ρόλου, άρα το μικρό κορίτσι πραγματοποιεί την ενέργεια που δηλώνει το ρήμα και το μεγάλο κορίτσι τη δέχεται, ενώ η γιαγιά είναι πάλι ουδέτερος παρατηρητής. Τέλος, στην εικόνα (2) η γιαγιά πραγματοποιεί την ενέργεια του ρήματος, το μεγάλο κορίτσι τη δέχεται και ουδέτερος παρατηρητής είναι το μικρό κορίτσι.

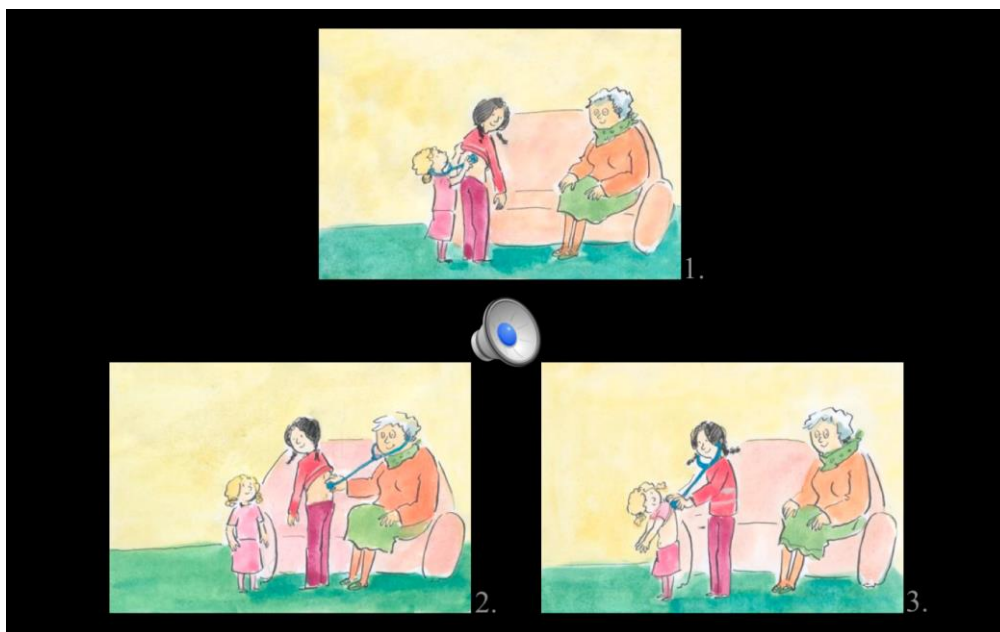
Στην πρόταση [ii] αντιστοιχούν δυο σωστές απαντήσεις διότι το ποιητικό αίτιο εννοείται και δε διευκρινίζεται. Αυτό σημαίνει ότι γνωρίζουμε ποιο πρόσωπο από τα τρία δέχεται την ενέργεια του ρήματος αλλά όχι ποιο πρόσωπο την πραγματοποιεί. Δηλαδή, οι εικόνες (1) και (2) είναι εξίσου σωστές. Στην εικόνα (1) η ενέργεια του ρήματος πραγματοποιείται από το μικρό κορίτσι και τη δέχεται το μεγάλο κορίτσι· η γιαγιά είναι ουδέτερος παρατηρητής. Στην εικόνα (2) η ενέργεια του ρήματος πραγματοποιείται από τη γιαγιά και τη δέχεται πάλι το μεγάλο κορίτσι, ενώ το μικρό κορίτσι είναι παρατηρητής. Η εικόνα (3) δεν είναι σωστή επιλογή λόγω του ότι την ενέργεια του ρήματος τη δέχεται το μικρό κορίτσι, ενώ την πραγματοποιεί το μεγάλο κορίτσι· η γιαγιά είναι ουδέτερος παρατηρητής.

Δοκιμασία 2: 3 εικόνες με ποιητικό αίτιο

Για τη συγκεκριμένη δοκιμασία χρησιμοποιήθηκαν 3 εικόνες ως πιθανές επιλογές για την κάθε πρόταση που παρουσιάστηκε, όπως ακριβώς και στην προηγούμενη δοκιμασία. Έγινε χρήση του PowerPoint για την παρουσίαση των εικόνων και του ήχου. Από τα παιδιά που συμμετείχαν ζητήθηκε και πάλι να επιλέξουν την εικόνα που θεωρούσαν σωστή με

βάση το αρχείο ήχου που άκουγαν στην κάθε διαφάνεια της παρουσίασης. Η δοκιμασία αποτελείται από 44 προτάσεις συνολικά, οι μισές εκ των οποίων είχαν εικόνες με γυναικείες φιγούρες (μικρό κορίτσι, μεγάλο κορίτσι, μαμά, γιαγιά), ενώ οι άλλες μισές αντρικές (μικρό αγόρι, μεγάλο αγόρι, μπαμπάς, παππούς). Σε κάθε ομάδα εικόνων εμπεριέχονται τρεις πρωταγωνιστές, οι δυο από αυτούς εμπλέκονται στη δράση και ο τρίτος είναι ουδέτερος παρατηρητής. Στις μισές από τις διαφάνειες που παρουσιάστηκαν σε αυτή τη δοκιμασία οι προτάσεις είναι παθητικές, ενώ στις υπόλοιπες είναι ενεργητικές. Όμως, σε αυτή τη δοκιμασία η σωστή απάντηση είναι μόνο μια για κάθε διαφάνεια.

Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται μια από τις διαφάνειες της δοκιμασίας και η προτάσεις που της αντιστοιχούν:

προτάσεις:

[iii] «*Το μεγάλο κορίτσι εξετάζει το μικρό κορίτσι*»

[iv] «*Το μεγάλο κορίτσι εξετάζεται από το μικρό κορίτσι*»

Όπως φαίνεται στο σχήμα, υπάρχουν τρία πρόσωπα: το μικρό κορίτσι, το μεγάλο κορίτσι και η γιαγιά.

Η σωστή επιλογή απάντησης για την πρόταση [iii] είναι η εικόνα (3) για τους ίδιους λόγους που αναφέρθηκαν στη δοκιμασία 1.

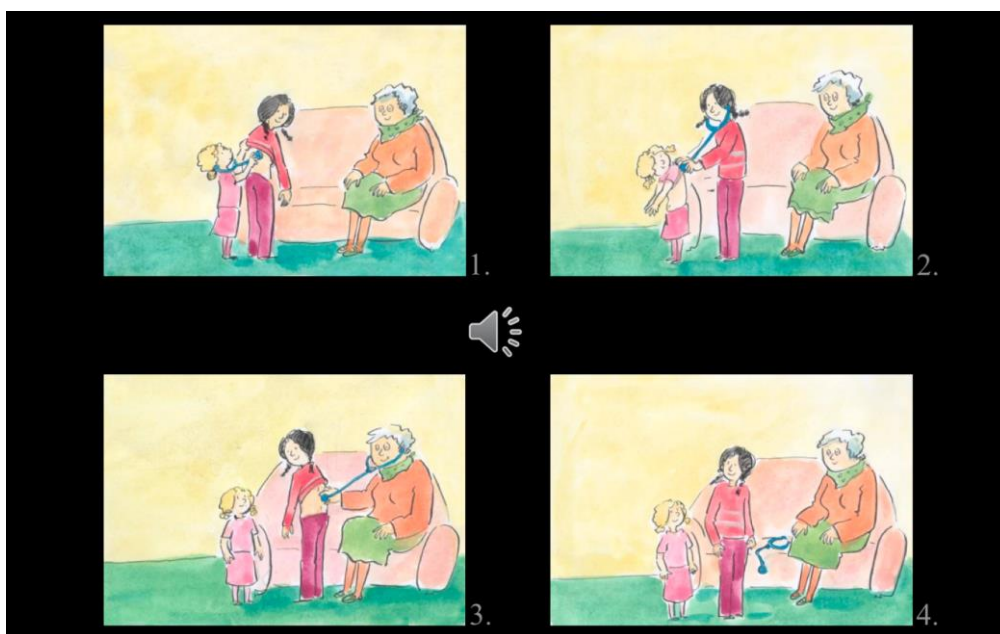
Για την πρόταση [iv] σωστή απάντηση είναι η εικόνα (1), διότι δείχνει το μικρό κορίτσι να πραγματοποιεί την ενέργεια που δηλώνει το ρήμα και το μεγάλο κορίτσι να τη δέχεται· η γιαγιά είναι ουδέτερος παρατηρητής. Στην εικόνα (3) φαίνεται ότι το μικρό κορίτσι εξετάζεται, υπάρχει αντιστροφή θεματικού ρόλου, άρα το μεγάλο κορίτσι πραγματοποιεί την ενέργεια που δηλώνει το ρήμα και το μικρό κορίτσι τη δέχεται, ενώ η γιαγιά είναι πάλι ουδέτερος παρατηρητής. Τέλος, στην εικόνα (2) η γιαγιά πραγματοποιεί την ενέργεια του ρήματος, το μεγάλο κορίτσι τη δέχεται και ουδέτερος παρατηρητής είναι το μικρό κορίτσι.

Δοκιμασία 3: 4 εικόνες με ποιητικό αίτιο

Για τη συγκεκριμένη δοκιμασία χρησιμοποιήθηκαν 4 εικόνες ως πιθανές επιλογές για την κάθε πρόταση που παρουσιάστηκε. Έγινε χρήση του PowerPoint για την παρουσίαση των εικόνων και του ήχου. Από τα παιδιά που συμμετείχαν ζητήθηκε ξανά να επιλέξουν την εικόνα που θεωρούσαν σωστή με βάση το αρχείο ήχου που άκουγαν στην κάθε διαφάνεια της παρουσίασης. Η δοκιμασία αποτελείται από 44 προτάσεις συνολικά, οι μισές εκ των οποίων (22) είχαν εικόνες με γυναικείες φιγούρες (μικρό κορίτσι, μεγάλο κορίτσι, μαμά, γιαγιά), ενώ οι άλλες μισές (22) με αντρικές (μικρό αγόρι, μεγάλο αγόρι, μπαμπάς, παππούς). Σε κάθε ομάδα εικόνων εμπεριέχονται τρεις πρωταγωνιστές. Στις τρεις από τις τέσσερις επιλογές, οι δυο από τους πρωταγωνιστές εμπλέκονται στη δράση και ο τρίτος είναι ουδέτερος παρατηρητής, ενώ στη μια από τις τέσσερις επιλογές και οι τρεις πρωταγωνιστές παραμένουν αδρανείς χωρίς να δέχονται ή να εκτελούν κάποια ενέργεια. Όπως και στις προηγούμενες

δοκιμασίες, στις μισές από τις διαφάνειες που παρουσιάστηκαν οι προτάσεις είναι παθητικές, ενώ στις υπόλοιπες είναι ενεργητικές και η σωστή απάντηση είναι μόνο μια για κάθε διαφάνεια.

Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται μια από τις διαφάνειες της δοκιμασίας και η προτάσεις που της αντιστοιχούν:

προτάσεις:

[v] «*Το μεγάλο κορίτσι εξετάζει το μικρό κορίτσι*»

[vi] «*Το μεγάλο κορίτσι εξετάζεται από το μικρό κορίτσι*»

Όπως φαίνεται στο σχήμα, υπάρχουν τρία πρόσωπα: το μικρό κορίτσι, το μεγάλο κορίτσι και η γιαγιά.

Η σωστή επιλογή απάντησης για την πρόταση [v] είναι η εικόνα (2) για τους ίδιους λόγους που αναφέρθηκαν στη δοκιμασία 1 για την εικόνα (3). Στη δοκιμασία 1 η αρίθμηση των εικόνων είναι διαφορετική, αλλά η επιλογή της εικόνας είναι η ίδια.

Για την πρόταση [νί] σωστή απάντηση είναι η εικόνα (1) για τους ίδιους λόγους που αναφέρθηκαν στη δοκιμασία 2 για την εικόνα (1) που είναι η ίδια.

Δοκιμασία 4: 3 εικόνες χωρίς ποιητικό αίτιο

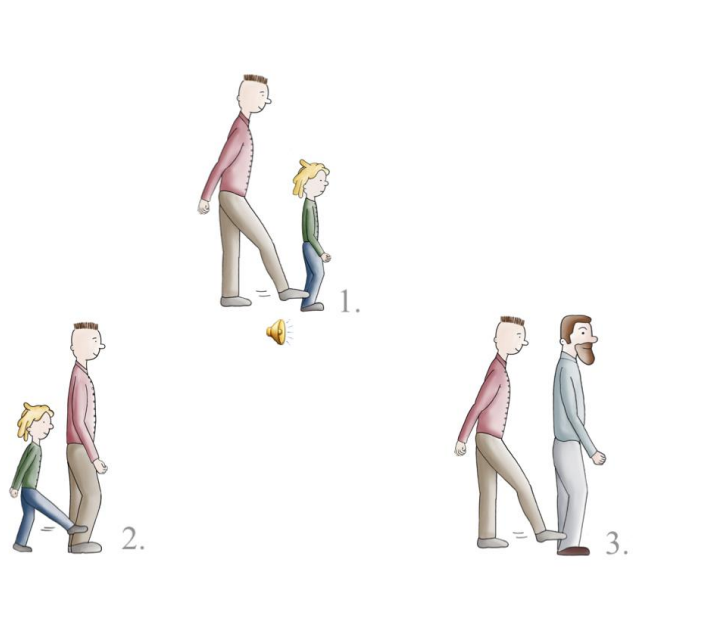
Η τελευταία δοκιμασία που πραγματοποιήθηκε είναι αυτή των Terzi et al. (2014). Η λογική της δοκιμασίας είναι η ίδια, ειδικότερα σε ότι έχει να κάνει με τη χορήγησή της. Παρουσιάστηκαν στα παιδιά διαφάνειες και στην κάθε διαφάνεια υπήρχαν τρεις εικόνες. Πιο συγκεκριμένα, όπως και στις προηγούμενες δοκιμασίες έγινε χρήση του PowerPoint για την παρουσίαση των εικόνων και του ήχου. Από τα παιδιά που συμμετείχαν ζητήθηκε να επιλέξουν την εικόνα που θεωρούσαν σωστή με βάση το αρχείο ήχου που άκουγαν στην κάθε διαφάνεια της παρουσίασης. Η δοκιμασία αποτελείται από 36 προτάσεις και εξετάζονται έξι διαφορετικές συνθήκες. Οι συνθήκες αξιολόγησης χωρίζονται σε αυτές με τις προσωπικές αντωνυμίες (strong pronouns), στις κλιτικές αντωνυμίες (clitic pronouns), στις αυτοπαθείς αντωνυμίες (reflexive pronouns), στα παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία (passive verbs with passive interpretation), στα αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία (reflexive verbs with passive interpretation) και στα αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία (reflexive verbs with reflexive interpretation). Τα πρόσωπα που πρωταγωνιστούν σε αυτή τη δοκιμασία είναι διαφορετικά από τα προηγούμενα και στην κάθε εικόνα εμφανίζονται δύο ή τρία πρόσωπα. Τα πρόσωπα που εναλλάσσονται στις εικόνες είναι δώδεκα συνολικά, με έξι γυναικείες φιγούρες και έξι αντρικές. Οι γυναικείες φιγούρες που εμφανίζονται είναι: η μαμά, η νονά, η γιαγιά, η Ελένη, η Μαρία και η Καίτη ενώ οι αντρικές φιγούρες αποτελούνται από: τον μπαμπά, το θείο, τον παππού, τον Κώστα, το Γιώργο και τον Πέτρο.

Τα ευρήματα που θα εξετάσουμε παρακάτω είναι αυτά που αφορούν τα ρήματα, δηλαδή τρεις από τις συνθήκες που προαναφέρθηκαν: τα παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία (passive verbs with passive interpretation), τα αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία (reflexive verbs with passive interpretation) και τα αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία (reflexive verbs with reflexive interpretation).

Συνθήκη 1: παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία

Τα ρήματα που χρησιμοποιήθηκαν σε αυτή τη συνθήκη είναι τα εξής: κυνηγάω, κλοτσάω, τσιμπάω, σπρώχνω, ταΐζω, φιλάω. Τα συγκεκριμένα ρήματα μεταφέρουν ενέργεια και χρησιμοποιήθηκαν σε προτάσεις χωρίς το ποιητικό αίτιο, μόνο με υποκείμενο και ρήμα.

Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται μια από τις διαφάνειες της δοκιμασίας και η πρόταση που της αντιστοιχεί:

πρόταση:

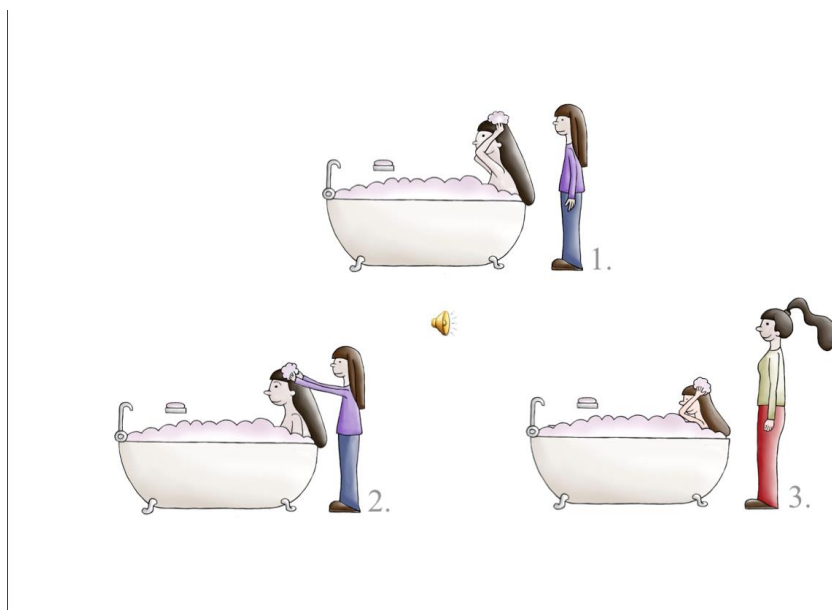
[vii] «Ο θεός κλοτσιέται»

Στην εικόνα παρουσιάζονται τρία πρόσωπα: ο θείος, ο μπαμπάς και ο Πέτρος. Η σωστή επιλογή απάντησης για την πρόταση [vii] είναι η εικόνα (2). Στην εικόνα (1) παρουσιάζεται ο θείος ως δράστης και ο Πέτρος ως δέκτης της ενέργειας του ρήματος, υπάρχει, δηλαδή, αντιστροφή του θεματικού ρόλου. Στην εικόνα (2), που είναι και αυτή που αντιστοιχεί στην πρόταση, ο θείος παρουσιάζεται ως δέκτης της ενέργειας του ρήματος και ο Πέτρος ως δράστης. Τέλος, στην εικόνα (3) υπάρχει αντιστροφή του θεματικού ρόλου διότι φαίνεται ο θείος ως δράστης αλλά υπάρχει και αλλαγή προσώπου γιατί την ενέργεια τη δέχεται ο μπαμπάς.

Συνθήκη 2: αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία

Τα ρήματα που χρησιμοποιήθηκαν σε αυτή τη συνθήκη είναι τα εξής: πλένω, λούζω, σκουπίζω, σκεπάζω, ντύνω, χαϊδεύω.

Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται μια από τις διαφάνειες της δοκιμασίας και η πρόταση που της αντιστοιχεί:

πρόταση:

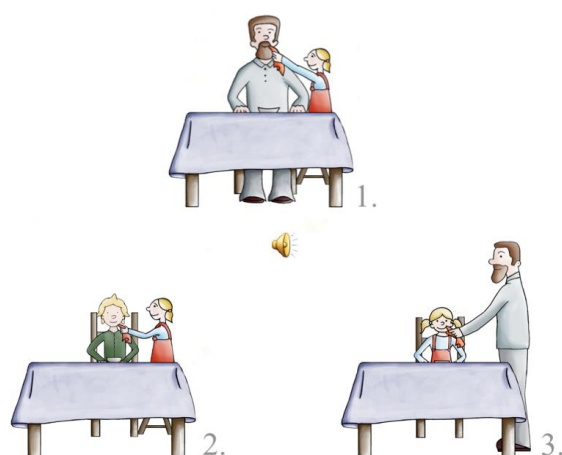
[viii] «Η Μαρία λούζεται»

Στην εικόνα παρουσιάζονται δύο διαφορετικά πρόσωπα: η Μαρία και η νονά. Η σωστή επιλογή απάντησης για την πρόταση [viii] είναι η εικόνα (3). Στην εικόνα (1) παρουσιάζεται η αυτοπαθής δράση του ρήματος αλλά σε διαφορετικό πρόσωπο (στη νονά). Υπάρχει, δηλαδή, αντιστροφή του θεματικού ρόλου. Στην εικόνα (2), η Μαρία παρουσιάζεται ως δράστης της ενέργειας του ρήματος και η νονά ως δέκτης. Τέλος, στην εικόνα (3) παρουσιάζεται η αυτοπαθής δράση του ρήματος, διότι η Μαρία είναι και δράστης και δέκτης της ενέργειας του ρήματος, ενώ η νονά είναι ουδέτερος παρατηρητής.

Συνθήκη 3: αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία

Τα ρήματα που χρησιμοποιήθηκαν σε αυτή τη συνθήκη είναι τα ίδια που χρησιμοποιήθηκαν και στη συνθήκη 2, εξετάζοντας όμως την παθητική ερμηνεία τους. Για να εξεταστεί μόνο η παθητική ερμηνεία τους έγινε χρήση εικόνων που έδινε μόνο αυτή την επιλογή.

Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται μια από τις διαφάνειες της δοκιμασίας και η πρόταση που της αντιστοιχεί:

πρόταση:

[ix] «Η Καίτη σκουπίζεται»

Στην εικόνα παρουσιάζονται τρία διαφορετικά πρόσωπα: η Καίτη, ο μπαμπάς και ο Πέτρος. Η σωστή επιλογή απάντησης για την πρόταση [ix] είναι η εικόνα (3). Στην εικόνα (1) παρουσιάζεται ο μπαμπάς ως δέκτης της ενέργειας του ρήματος και η Καίτη ως δράστης· υπάρχει δηλαδή αντιστροφή του θεματικού ρόλου. Στην εικόνα (2), υπάρχει αντιστροφή του θεματικού ρόλου διότι φαίνεται η Καίτη ως δράστης, αλλά υπάρχει και αλλαγή προσώπου γιατί την ενέργεια τη δέχεται ο Πέτρος. Τέλος, στην εικόνα (3) παρουσιάζεται ο μπαμπάς ως δράστης και η Καίτη ως δέκτης της ενέργειας του ρήματος.

2.2.3 Διαδικασία χορήγησης

Τα παιδιά που πραγματοποίησαν τις δοκιμασίες που αναφέρθηκαν, εξετάστηκαν στα σχολεία τους από τα άτομα που πραγματοποίησαν την έρευνα. Έγινε χρήση φορητού υπολογιστή και ακουστικών έτσι ώστε τα παιδιά να μην επηρεάζονται από εξωτερικούς παράγοντες, αλλά και για να γίνεται η δοκιμασία σε κάθε άτομο ξεχωριστά. Η σειρά που πραγματοποιήθηκαν οι δοκιμασίες ήταν η ίδια σε όλα τα παιδιά, συστήνοντας τους κάθε φορά τους πρωταγωνιστές των εικόνων για να μη μπερδευτούν με τα πρόσωπα. Στη δοκιμασία των Terzi et al (2014) υπήρχε εκτυπωμένη μια εικόνα με τα πρόσωπα και τα ονόματά τους, διότι ήταν περισσότερα. Ο κάθε εξεταστής ξεκίνησε τη διαδικασία των δοκιμασιών εξηγώντας στο παιδί τι ακριβώς πρέπει να κάνει, του εξήγησε πως θα του δείχνει κάποιες εικόνες στην οθόνη του υπολογιστή και ότι σύμφωνα με τον ήχο που ακούει από τα ακουστικά του, θα πρέπει να διαλέξει ποια εικόνα πιστεύει ότι είναι η σωστή. Στη συνέχεια, του παρουσίασε την εικόνα με τα πρόσωπα της δοκιμασίας και αφού του είπε ποιος είναι ο κάθε χαρακτήρας, του ζήτησε να εντοπίσει κάποια από τα πρόσωπα (π.χ. δείξε μου το μικρό κορίτσι στη φωτογραφία). Αυτό έγινε μέχρι ο εξεταστής να σιγουρευτεί ότι το παιδί γνωρίζει όλα τα πρόσωπα χωρίς να δέχεται βοήθεια. Όλα τα ερεθίσματα που παρουσιάστηκαν στο παιδί (εικόνες και ήχος) ήταν μέσω μιας παρουσίασης PowerPoint. Ο εξεταστής σημείωνε κάθε φορά τις απαντήσεις που έδινε το παιδί σε μια φόρμα ειδικά διαμορφωμένη για την κάθε δοκιμασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

3.1 Εισαγωγή

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να παρουσιαστούν αναλυτικά τα αποτελέσματα και οι συγκρίσεις των αποτελεσμάτων μεταξύ τους, ώστε να δοθούν απαντήσεις στα ερωτήματα που έχουμε θέσει.

Με την βοήθεια των αποτελεσμάτων θα απαντηθούν τεκμηριωμένα τα εξής: α) Αν επηρεάζει το αποτέλεσμα ο αριθμός των εικόνων που δίνονται ως επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο, β) Αν οι παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο είναι πιο εύκολες στο να κατανοηθούν από τα παιδιά σε σχέση με τις προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο και γ) Αν επηρεάζεται η επίδοση των μαθητών ανάμεσα σε διαφορετικά πρωτόκολλα που έχουν τον ίδιο αριθμό εικόνων, αλλά διαφορετικό αριθμό πρωταγωνιστών.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα συγκριθεί και θα αναλυθεί η απόδοση των παιδιών στα τέσσερα αξιολογητικά πρωτόκολλα που χορηγήθηκαν. Για τον λόγο αυτό, πραγματοποιήθηκαν τρεις ξεχωριστές συγκρίσεις. Στη πρώτη συγκρίνουμε τη Δοκιμασία 3 (4 εικόνες, με ποιητικό αίτιο) με τη Δοκιμασία 2 (3 εικόνες, με ποιητικό αίτιο) από το πρωτόκολλο των Armon-Lotem et al. (2016). Στη δεύτερη συγκρίνουμε τη Δοκιμασία 2 (3 εικόνες, με ποιητικό αίτιο) με τη Δοκιμασία 1 (3 εικόνες, χωρίς ποιητικό αίτιο) επίσης σύμφωνα με το πρωτόκολλο των Armon-Lotem et al. (2016). Τέλος, στη τρίτη συγκρίνουμε τη Δοκιμασία 1 (3 εικόνες, χωρίς ποιητικό αίτιο) με τη Δοκιμασία 4 (3 εικόνες χωρίς ποιητικό αίτιο) στην οποία χρησιμοποιήθηκε το test των Terzi et al. (2014).

3.2 Σύγκριση Αποτελεσμάτων

3.2.1 Σύγκριση 1

Σκοπός της σύγκρισης αυτής είναι να δοθεί απάντηση στο πρώτο ερώτημα, στο κατά πόσο επηρεάζει το αποτέλεσμα ο αριθμός των εικόνων που δίνονται ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο.

Συγκρίνουμε τη Δοκιμασία 3 στην οποία δόθηκαν τέσσερις εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο, με τη Δοκιμασία 2, στην οποία δόθηκαν τρεις εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις επίσης με ποιητικό αίτιο.

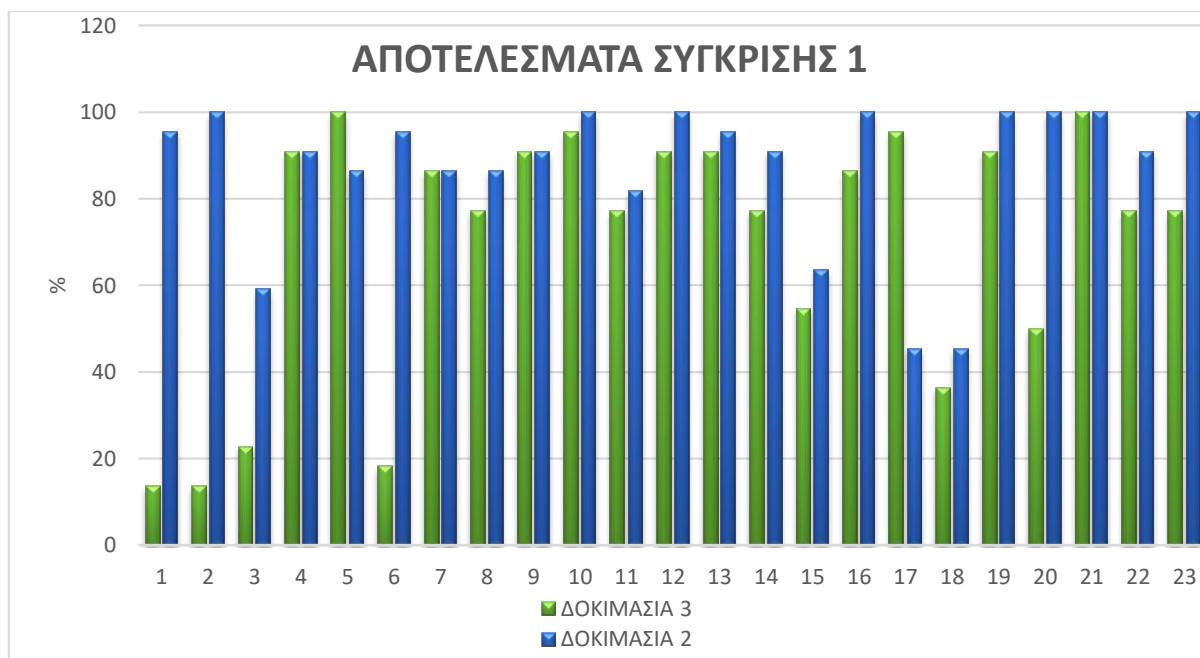
Παρακάτω παρατίθενται οι πίνακες με τα αποτελέσματα των παιδιών κατά την Δοκιμασία 3 και τη Δοκιμασία 2.

Πίνακας 1: Ποσοστά σωστών απαντήσεων στη Δοκιμασία 3 (4 εικόνες, με ποιητικό αίτιο)

Αριθμός παιδιού	Σωστές αποκρίσεις παθητικών προτάσεων (ποσοστό)	Σωστές αποκρίσεις ενεργητικών προτάσεων (ποσοστό)
#01	(3/22) 13,63%	(7/22) 31,81%
#02	(3/22) 13,63%	(9/22) 40,90%
#03	(5/22) 22,72%	(14/22) 63,63%
#04	(20/22) 90,90%	(21/22) 95,45%
#05	(22/22) 100%	(22/22) 100 %
#06	(4/22) 18,18%	(2/22) 9,09%
#07	(19/22) 86,36%	(21/22) 95,45%
#08	(17/22) 77,27%	(21/22) 95,45%
#09	(20/22) 90,90%	(22/22) 100%
#10	(21/22) 95,45%	(19/22) 86,36
#11	(17/22) 77,27%	(19/22) 86,36%
#12	(20/22) 90,90%	(20/22) 90,90%
#13	(20/22) 90,90%	(20/22) 90,90%
#14	(17/22) 77,27%	(18/22) 81,81%
#15	(12/22) 54,54%	(19/22) 86,36%
#16	(19/22) 86,36%	(18/22) 81,81%
#17	(21/22) 95,45%	(21/22) 95,45%
#18	(8/22) 36,36%	(20/22) 90,90%
#19	(20/22) 90,90%	(21/22) 95,45%
#20	(11/22) 50%	(17/22) 77,27%
#21	(22/22) 100%	(21/22) 95,45%
#22	(17/22) 77,27%	(17/22) 77,27%
#23	(17/22) 77,27%	(16/22) 72,72%
Μέσος όρος	70,15%	80,03%

Πίνακας 2: Ποσοστά σωστών απαντήσεων στη Δοκιμασία 2 (3 εικόνες, με ποιητικό αίτιο)

Αριθμός παιδιού	Σωστές αποκρίσεις παθητικών προτάσεων (ποσοστό)	Σωστές αποκρίσεις ενεργητικών προτάσεων (ποσοστό)
#01	(21/22) 95,45%	(19/22) 86,36%
#02	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#03	(13/22) 59,09%	(13/22) 59,09%
#04	(20/22) 90,90%	(21/22) 95,45%
#05	(19/22) 86,36%	(22/22) 100%
#06	(21/22) 95,45%	(22/22) 100%
#07	(19/22) 86,36%	(17/22) 77,27%
#08	(19/22) 86,36%	(20/22) 90,90%
#09	(20/22) 90,90%	(21/22) 95,45%
#10	(22/22) 100%	(21/22) 95,45%
#11	(18/22) 81,81%	(21/22) 95,45%
#12	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#13	(21/22) 95,45%	(22/22) 100%
#14	(20/22) 90,90%	(20/22) 90,90%
#15	(14/22) 63,63%	(22/22) 100%
#16	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#17	(10/22) 45,45%	(17/22) 77,27%
#18	(10/22) 45,45%	(17/22) 77,27%
#19	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#20	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#21	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#22	(20/22) 90,90%	(20/22)/ 90,90%
#23	(22/22)100%	(22/22) 100%
Μέσος όρος	87,15%	92,68%

Γράφημα 1: Αποτελέσματα σύγκρισης 1.

Αναλύοντας τα αποτελέσματα που περιγράφονται στον Πίνακα 1 και στον Πίνακα 2 παραπάνω, παρατηρούμε πως στη Δοκιμασία 3 (4 εικόνες, με ποιητικό αίτιο) ο μέσος όρος των σωστών απαντήσεων στις παθητικές προτάσεις είναι **70,15%**, ενώ στη Δοκιμασία 2 (3 εικόνες, με ποιητικό αίτιο) ο μέσος όρος των σωστών απαντήσεων στις παθητικές προτάσεις είναι **87,15%**.

Σύμφωνα με τη στατιστική ανάλυση του προγράμματος SPSS Statistics σημειώθηκε ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά ($p=0,008<0,05$).

Απαντώντας, λοιπόν, στο ερώτημα διαπιστώθηκε πως πράγματι ο αριθμός των εικόνων που δίνονται ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο επηρεάζει το αποτέλεσμα.

Κατά την συγκεκριμένη δοκιμασία, φάνηκε πως τα παιδιά είχαν χαμηλότερη επίδοση στην περίπτωση που τους δόθηκαν τέσσερις εικόνες ως επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο, σε σχέση με

την περίπτωση που δόθηκαν τρεις εικόνες ως επιλογές παθητικών προτάσεων με ποιητικό αίτιο.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι αντίστοιχα και στην περίπτωση των απαντήσεων στις ενεργητικές προτάσεις, τα παιδιά είχαν υψηλότερο ποσοστό σωστών αποκρίσεων όταν τους δόθηκαν τρεις εικόνες ως πιθανές επιλογές (**92,68%**), σε σχέση με το ποσοστό που σημείωσαν όταν τους δόθηκαν τέσσερις εικόνες ως πιθανές επιλογές (**80,03%**).

3.2.2 Σύγκριση 2

Στόχος της σύγκρισης αυτής είναι να δοθεί απάντηση σε ένα ακόμα ερώτημα: κατά πόσο επηρεάζουν το αποτέλεσμα οι προτάσεις με ποιητικό αίτιο. Αν δηλαδή, οι παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο είναι πιο εύκολο να κατανοηθούν από τα παιδιά σε σχέση με τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο.

Έτσι, συγκρίνοντας τα αποτελέσματα των παιδιών στην Δοκιμασία 2 στην οποία δόθηκαν τρεις εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο και τη Δοκιμασία 1 κατά την οποία δόθηκαν τρεις εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο, οι πίνακες που αναλύονται παρακάτω μας δίνουν τα εξής αποτελέσματα:

Πίνακας 3: Ποσοστά σωστών απαντήσεων στη Δοκιμασία 2 (3 εικόνες, με ποιητικό αίτιο)

Αριθμός παιδιού	Σωστές αποκρίσεις παθητικών προτάσεων (ποσοστό)	Σωστές αποκρίσεις ενεργητικών προτάσεων (ποσοστό)
#01	(21/22) 95,45%	(19/22) 86,36%
#02	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#03	(13/22) 59,09%	(13/22) 59,09%
#04	(20/22) 90,90%	(21/22) 95,45%
#05	(19/22) 86,36%	(22/22) 100%
#06	(21/22) 95,45%	(22/22) 100%
#07	(19/22) 86,36%	(17/22) 77,27%
#08	(19/22) 86,36%	(20/22) 90,90%
#09	(20/22) 90,90%	(21/22) 95,45%
#10	(22/22) 100%	(21/22) 95,45%
#11	(18/22) 81,81%	(21/22) 95,45%
#12	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#13	(21/22) 95,45%	(22/22) 100%
#14	(20/22) 90,90%	(20/22) 90,90%
#15	(14/22) 63,63%	(22/22) 100%
#16	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#17	(10/22) 45,45%	(17/22) 77,27%
#18	(10/22) 45,45%	(17/22) 77,27%
#19	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#20	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#21	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#22	(20/22) 90,90%	(20/22)/ 90,90%
#23	(22/22)100%	(22/22) 100%
Μέσος όρος	87,15%	92,68%

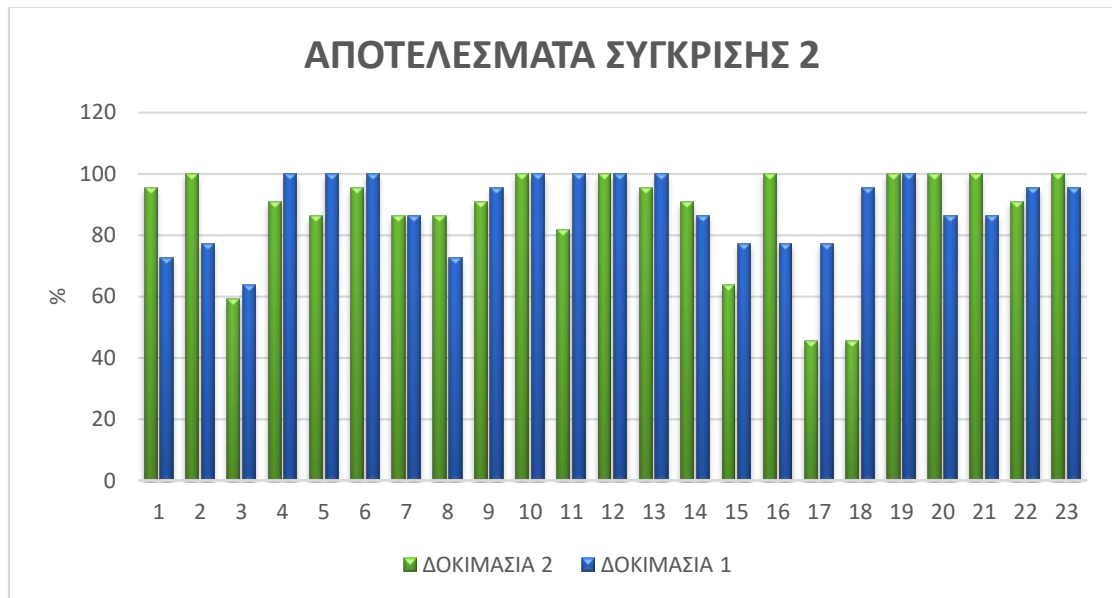
Πίνακας 4: Ποσοστά σωστών απαντήσεων στη Δοκιμασία 1 (3 εικόνες, χωρίς ποιητικό αίτιο)

Αριθμός παιδιού	Σωστές αποκρίσεις παθητικών προτάσεων (ποσοστό)	Σωστές αποκρίσεις ενεργητικών προτάσεων (ποσοστό)
#01	(16/22) 72,72%	(15/22) 68,18%
#02	(17/22) 77,27%	(9/22) 40,90%
#03	(14/22) 63,63%	(13/22) 59,59%
#04	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#05	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#06	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#07	(19/22) 86,36%	(17/22) 77,27%
#08	(16/22) 72,72%	(20/22) 90,90%
#09	(21/22) 94,45%	(19/22) 86,36%
#10	(22/22) 100%	(18/22) 81,81%
#11	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#12	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#13	(22/22) 100%	(19/22) 86,36%
#14	(19/22) 86,36%	(18/22) 81,81%
#15	(17/22) 77,27%	(18/22) 81,81%
#16	(17/22) 77,27%	(12/22) 54,54%
#17	(17/22) 77,27%	(19/22) 86,36%
#18	(21/22) 94,45%	(22/22) 100%
#19	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#20	(19/22) 86,36%	(19/22) 86,36%
#21	(19/22) 86,36%	(15/22) 68,18%
#22	(21/22) 94,45%	(21/22) 94,45%
#23	(21/22) 94,45%	(21/22) 94,45%
Μέσος όρος	88,93	84,38%

Πίνακας 5: Σύνολο απαντήσεων παθητικών προτάσεων Δοκιμασίας 1 (3 εικόνες χωρίς ποιητικό αίτιο)

ΠΑΙΔΙ	ΛΑΘΟΣ	1 ΣΩΣΤΗ ΑΠ.	2 ΣΩΣΤΕΣ ΑΠ.
1	6	16	-
2	5	17	-
3	8	14	-
4	-	-	22
5	-	22	-
6	-	1	21
7	3	11	8
8	6	8	8
9	1	20	1
10	-	7	15
11	-	22	-
12	-	22	-
13	-	16	6
14	3	18	1
15	5	17	-
16	5	17	-
17	5	17	-
18	1	21	-
19	-	12	10
20	3	19	-
21	3	19	-
22	1	21	-
23	1	21	-
ΣΥΝΟΛΟ:	56	358	92
ΠΟΣΟΣΤΟ%		70.75%	18.18%

Στον Πίνακα 5 παρουσιάζονται οι απαντήσεις που δόθηκαν από τα παιδιά στις παθητικές προτάσεις της δοκιμασίας 1. Πραγματοποιήθηκε παραπάνω ανάλυση στη Δοκιμασία 1 για το λόγο ότι η συγκεκριμένη δοκιμασία ήταν η μοναδική που έδινε στα παιδιά την επιλογή δύο σωστών απαντήσεων για την κάθε παθητική πρόταση. Στον παραπάνω πίνακα φαίνεται αναλυτικά τι απάντησε το κάθε παιδί, σε πόσες προτάσεις επέλεξε μία σωστή απάντηση, σε πόσες δύο σωστές απαντήσεις και σε πόσες λανθασμένη απάντηση. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η πλειοψηφία των παιδιών (**70.75%**) επέλεξε μόνο μία επιλογή ως σωστή απάντηση και μόνο το **18.18%** αυτών επέλεξε και τις δυο επιλογές.

Γράφημα 2: Αποτελέσματα σύγκρισης 2.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που αναλύθηκαν στις παραπάνω δοκιμασίες, διαπιστώνουμε ότι στη Δοκιμασία 2 (3 εικόνες, με ποιητικό αίτιο) τα παιδιά έχουν ελαφρώς χαμηλότερο ποσοστό σωστών αποκρίσεων στις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο (**87,15%**), σε σχέση με την Δοκιμασία 1 (3 εικόνες, χωρίς ποιητικό αίτιο) που τα παιδιά συγκέντρωσαν υψηλότερο ποσοστό (**88,93%**) στις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο.

Η διαφορά των δύο δοκιμασιών που προκύπτει είναι ελάχιστη και σύμφωνα με την στατιστική ανάλυση, διαπιστώθηκε ότι δεν είναι στατιστικώς σημαντική ($p=0,312 > 0,05$).

Στη σύγκριση αυτή αξίζει να σημειωθεί ότι υπήρχαν κάποια παιδιά (9/23) που έδωσαν δύο πιθανές απαντήσεις κατά την Δοκιμασία 1, γεγονός που μας κάνει να καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι διπλές απαντήσεις επηρεάζουν το αποτέλεσμα και γι' αυτό το λόγο προκύπτει η μικρή αυτή

διαφορά που σημειώνεται στην δοκιμασία 1 (3 εικόνες, χωρίς ποιητικό αίτιο).

Σύμφωνα με τα παραπάνω διαπιστώθηκε, ότι το ποιητικό αίτιο δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα κατανόησης των παθητικών προτάσεων από τα παιδιά.

3.2.3 Σύγκριση 3

Στόχος της τελευταίας σύγκρισης είναι να εξετάσει κατά πόσο επηρεάζεται η επίδοση των μαθητών ανάμεσα σε διαφορετικά πρωτόκολλα που έχουν τον ίδιο αριθμό εικόνων, αλλά διαφορετικό αριθμό πρωταγωνιστών ανά εικόνα.

Για τον σκοπό αυτό θα χρησιμοποιηθούν τα αποτελέσματα των παιδιών στην Δοκιμασία 1, την τρίτη παραλλαγή του πρωτοκόλλου των Armon-Lotem et al. (2016), όπου δόθηκαν τρεις εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο, και τα αποτελέσματα των παιδιών στην Δοκιμασία 4, του πρωτοκόλλου των Terzi et al. (2014), όπου και εδώ δόθηκαν τρεις εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις προτάσεις με παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία χωρίς ποιητικό αίτιο.

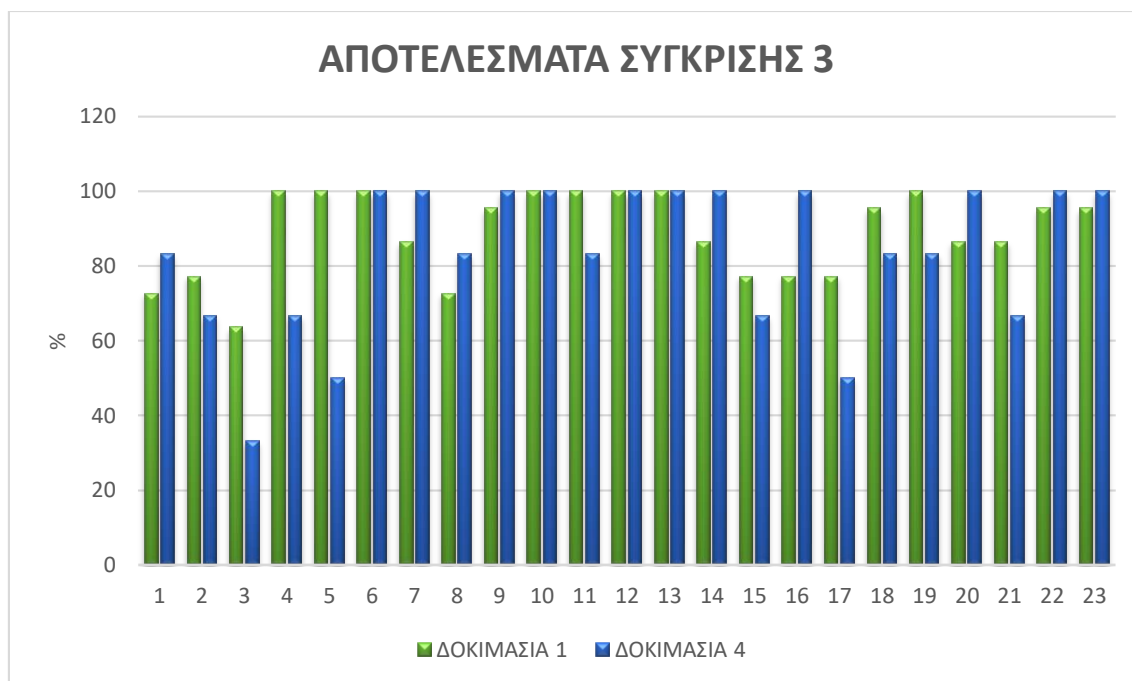
Παρακάτω παρατίθενται οι πίνακες στους οποίους απεικονίζονται τα αποτελέσματα των παιδιών στη Δοκιμασία 1 (3 εικόνες, χωρίς ποιητικό αίτιο) και στη Δοκιμασία 4 (3 εικόνες, παθητικών ρημάτων με παθητική ερμηνεία χωρίς ποιητικό αίτιο).

Πίνακας 6: Ποσοστά σωστών απαντήσεων στη Δοκιμασία 1 (3 εικόνες, χωρίς ποιητικό αίτιο)

Αριθμός παιδιού	Σωστές αποκρίσεις παθητικών προτάσεων (ποσοστό)	Σωστές αποκρίσεις ενεργητικών προτάσεων (ποσοστό)
#01	(16/22) 72,72%	(15/22) 68,18%
#02	(17/22) 77,27%	(9/22) 40,90%
#03	(14/22) 63,63%	(13/22) 59,59%
#04	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#05	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#06	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#07	(19/22) 86,36%	(17/22) 77,27%
#08	(16/22) 72,72%	(20/22) 90,90%
#09	(21/22) 94,45%	(19/22) 86,36%
#10	(22/22) 100%	(18/22) 81,81%
#11	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#12	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#13	(22/22) 100%	(19/22) 86,36%
#14	(19/22) 86,36%	(18/22) 81,81%
#15	(17/22) 77,27%	(18/22) 81,81%
#16	(17/22) 77,27%	(12/22) 54,54%
#17	(17/22) 77,27%	(19/22) 86,36%
#18	(21/22) 94,45%	(22/22) 100%
#19	(22/22) 100%	(22/22) 100%
#20	(19/22) 86,36%	(19/22) 86,36%
#21	(19/22) 86,36%	(15/22) 68,18%
#22	(21/22) 94,45%	(21/22) 94,45%
#23	(21/22) 94,45%	(21/22) 94,45%
Μέσος όρος	88,93%	84,38%

Πίνακας 7: Ποσοστά σωστών απαντήσεων στη Δοκιμασία 4 (3 εικόνες, παθητικών ρημάτων με παθητική ερμηνεία χωρίς ποιητικό αίτιο), δοκιμασία των Terzi et al. (2014)

Αριθμός παιδιού	Σωστές αποκρίσεις στα παθητικά ρήματα (passive)	Σωστές αποκρίσεις στα αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία (refl-passive)	Σωστές αποκρίσεις στα αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία (refl-refl)
#01	(5/6) 83,33%	(6/6) 100%	(4/6) 66,66%
#02	(4/6) 66,66%	(6/6) 100%	(5/6) 83,33%
#03	(2/6) 33,33%	(1/6) 16,66%	(1/6) 16,66%
#04	(4/6) 66,66%	(5/6) 83,33%	(3/6) 50%
#05	(3/6) 50%	(5/6) 83,33%	(3/6) 50%
#06	(6/6) 100%	(6/6) 100%	(5/6) 83,33%
#07	(6/6) 100%	(6/6) 100%	(4/6) 66,66%
#08	(5/6) 83,33%	(5/6) 83,33%	(5/6) 83,33%
#09	(6/6) 100%	(6/6) 100%	(4/6) 66,66%
#10	(6/6) 100%	(5/6) 83,33%	(6/6) 100%
#11	(5/6) 83,33%	(6/6) 100%	(4/6) 66,66%
#12	(6/6) 100%	(6/6) 100%	(6/6) 100%
#13	(6/6) 100%	(6/6) 100%	(6/6) 100%
#14	(6/6) 100%	(5/6) 83,33%	(5/6) 83,33%
#15	(4/6) 66,66%	(4/6) 66,66%	(6/6) 100%
#16	(6/6) 100%	(6/6) 100%	(5/6) 83,33%
#17	(3/6) 50%	(4/6) 66,66%	(3/6) 50%
#18	(5/6) 83,33%	(6/6) 100%	(6/6) 100%
#19	(5/6) 83,33%	(6/6) 100%	(5/6) 83,33%
#20	(6/6) 100%	(5/6) 83,33%	(5/6) 83,33%
#21	(4/6) 66,66%	(4/6) 66,66%	5/6 83,33%
#22	(6/6) 100%	(5/6) 83,33%	(5/6) 83,33%
#23	(6/6) 100%	(6/6) 100%	(5/6) 83,33%
Μέσος όρος	83,33%	86,95%	76,80%

Γράφημα 3: Αποτελέσματα σύγκρισης 3.

Με βάση τα παραπάνω αποτελέσματα που απεικονίζονται στους Πίνακες 6 και 7, καθώς και από το Γράφημα 3, αντιλαμβανόμαστε ότι η απόδοση των παιδιών στην Δοκιμασία 1 ήταν υψηλότερη με μέσο όρο σωστών αποκρίσεων στις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο **88,93%**, σε σχέση με τη Δοκιμασία 4 όπου ο μέσος όρος των σωστών αποκρίσεων στα παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία χωρίς ποιητικό αίτιο κυμαίνεται γύρω στο **83,33%**.

Συμπερασματικά, φαίνεται πως ο αριθμός των πρωταγωνιστών επηρεάζει την απόδοση των παιδιών ανάμεσα στα διαφορετικά πρωτόκολλα που έχουν, όμως, τον ίδιο αριθμό εικόνων. Στο πρωτόκολλο των Armon-Lotem et al. (2016) παρατηρούμε ότι ο αριθμός των πρωταγωνιστών ήταν μικρότερος (οκτώ πρωταγωνιστές συνολικά, τέσσερις αντρικές φιγούρες και τέσσερις γυναικείες φιγούρες), έναντι στο test των Terzi et al. (2014) όπου ο αριθμός των πρωταγωνιστές ήταν δώδεκα (έξι αντρικές φιγούρες και έξι γυναικείες φιγούρες). Παρ' όλα αυτά, η διαφορά αυτή δεν είναι στατιστικώς σημαντική ($p=0,268>0,05$).

3.3 Ανάλυση λαθών ανά Δοκιμασία

Στη συνέχεια παρουσιάζονται πίνακες με τους τύπους λαθών που πραγματοποίησε το κάθε παιδί στις παθητικές προτάσεις για την κάθε δοκιμασία.

3.3.1 Ανάλυση 1

Πίνακας 8: Σύνολο λαθών Δοκιμασίας 1 (Ζεικόνες χωρίς ποιητικό αίτιο)

ΠΑΙΔΙ	ΛΑΘΗ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Θ. Ρ.	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Θ.Ρ. – ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ
1	12	10	2
2	18	8	10
3	17	9	8
4	0	-	-
5	0	-	-
6	0	-	-
7	8	7	1
8	8	8	-
9	4	3	1
10	4	1	3
11	0	-	-
12	0	-	-
13	3	3	-
14	7	5	2
15	9	9	-
16	15	11	4
17	8	7	1
18	1	1	-
19	0	-	-
20	6	5	1
21	10	6	4
22	2	2	-
23	2	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	134	96	38
ΠΟΣΟΣΤΟ %		71.64%	28.35%

Στον Πίνακα 8 παρουσιάζονται οι τύποι των συνολικών λαθών που πραγματοποιήθηκαν από τα παιδιά στην Δοκιμασία 1. Αυτοί οι τύποι λαθών χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: (α) επιλογή εικόνας στην οποία ο θεματικός της ρόλος είναι ο αντίστροφος από αυτόν της σωστής επιλογής και (β) επιλογή εικόνας στην οποία υπάρχει αντιστροφή θεματικού ρόλου από τη σωστή επιλογή και συμμετοχή του ουδέτερου παρατηρητή.

Πίνακας 9: Σύνολο λαθών παθητικών προτάσεων Δοκιμασίας 1 (3 εικόνες χωρίς ποιητικό αίτιο)

ΠΑΙΔΙ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ
1	6
2	5
3	8
7	3
8	6
9	1
14	3
15	5
16	5
17	5
18	1
20	3
21	3
22	1
23	1
ΣΥΝΟΛΟ	56
ΠΟΣΟΣΤΟ%	100%

Στον Πίνακα 9 παρουσιάζονται οι τύποι των λαθών που πραγματοποιήθηκαν από τα παιδιά στις παθητικές προτάσεις της Δοκιμασίας 1. Οι τύποι λαθών στις συγκεκριμένες προτάσεις ανήκουν όλοι στην κατηγορία ‘αντιστροφή θεματικού ρόλου’. Το λάθος που εντοπίζεται είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου με ποσοστό 100%. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, αυτό συμβαίνει διότι στις παθητικές προτάσεις που παρουσιάστηκαν το ποιητικό αίτιο δεν προσδιοριζόταν και για αυτό το λόγο, αντιστοιχούσαν 2 εικόνες ως σωστή απάντηση για το κάθε παράδειγμα.

3.3.2 Ανάλυση 2

Πίνακας 10: Σύνολο λαθών Δοκιμασίας 2 (3 εικόνες με ποιητικό αίτιο)

ΠΑΙΔΙ	ΛΑΘΗ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ-ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ
1	4	4	-
2	-	-	-
3	18	12	6
4	3	2	1
5	3	2	1
6	1	1	-
7	8	3	5
8	5	3	2
9	3	2	1
10	1	1	-
11	5	4	1
12	0	-	-
13	1	1	-
14	4	4	-
15	8	8	-
16	0	-	-
17	17	14	3
18	17	10	7
19	0	-	-
20	0	-	-
21	0	-	-
22	4	4	-
23	0	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	102	75	27
ΠΟΣΟΣΤΟ%		73.52%	26.47%

Στον Πίνακα 10 παρουσιάζονται οι τύποι λαθών που πραγματοποιήθηκαν από τα παιδιά στην Δοκιμασία 2. Αυτοί οι τύποι λαθών χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: (α) επιλογή εικόνας στην οποία ο θεματικός της ρόλος είναι ο αντίστροφος από αυτόν της σωστής επιλογής και (β) επιλογή εικόνας στην οποία υπάρχει αντιστροφή θεματικού ρόλου από τη σωστή επιλογή και συμμετοχή του ουδέτερου παρατηρητή.

Πίνακας 11: Σύνολο λαθών παθητικών προτάσεων Δοκιμασίας 2 (3 εικόνες με ποιητικό αίτιο)

ΠΑΙΔΙ	ΛΑΘΗ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ-ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ
1	1	1	-
3	9	6	3
4	2	1	1
5	3	2	1
6	1	-	1
7	3	1	2
8	3	2	1
9	2	1	1
11	4	3	1
13	1	1	-
14	2	2	-
15	8	7	1
17	12	11	1
18	12	9	3
22	2	2	-
ΣΥΝΟΛΟ	65	49	16
ΠΟΣΟΣΤΟ %		75.38%	24.61%

Στον Πίνακα 11 παρουσιάζονται οι τύποι λαθών που πραγματοποιήθηκαν από τα παιδιά στις παθητικές προτάσεις της Δοκιμασίας 2. Αυτοί οι τύποι λαθών χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: (α) επιλογή εικόνας στην οποία ο θεματικός της ρόλος είναι ο αντίστροφος από αυτόν της σωστής επιλογής και (β) επιλογή εικόνας στην οποία υπάρχει αντιστροφή θεματικού ρόλου από τη σωστή επιλογή και συμμετοχή του ουδέτερου παρατηρητή.

Παρακάτω αναλύονται οι τύποι λαθών του κάθε παιδιού, για τις παθητικές προτάσεις, ξεχωριστά.

Παιδί 1: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 3: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 9 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 6 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στις 3 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 4: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στην άλλη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 5: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 3 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στην άλλη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 6: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 7: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 3 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στην 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στις 2 άλλες περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 8: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 3 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή

θεματικού ρόλου και στην άλλη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 9: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στην άλλη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 11: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 4 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 3 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στην άλλη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 13: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 14: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 15: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 8 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 7 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στην άλλη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 17: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 12 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 11 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στην άλλη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 18: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 12 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 9 περιπτώσεις είναι αντιστροφή

θεματικού ρόλου και στις 3 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 22: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Σύμφωνα με τον Πίνακα 11, ο τύπος λάθους που κάνει την εμφάνιση περισσότερες φορές είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου με ποσοστό **75.38%**, ακολουθεί ο τύπος λάθους αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή με ποσοστό **24.61%**.

3.3.3 Ανάλυση 3

Πίνακας 12: Σύνολο λαθών Δοκιμασίας 3 (4 εικόνες με ποιητικό αίτιο)

ΠΑΙΔΙ	ΛΑΘΗ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ- ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ	ΚΑΜΙΑ ΔΡΑΣΗ
1	34	17	10	7
2	32	5	16	11
3	25	11	7	7
4	3	2	-	1
5	0	-	-	-
6	38	9	12	17
7	4	1	1	2
8	6	2	2	2
9	3	1	1	1
10	3	2	1	-
11	7	5	1	1
12	4	2	1	1
13	4	4	-	-
14	9	7	2	-
15	13	11	1	1
16	8	5	3	-
17	2	1	1	-
18	16	15	1	-
19	3	3	-	-
20	16	15	1	-
21	1	1	-	-
22	10	5	3	2
23	11	9	-	2
ΣΥΝΟΛΟ:	252	133	64	55
ΠΟΣΟΣΤΟ %		52.77%	25.39%	21.82%

Στον Πίνακα 12 παρουσιάζονται οι τύποι λαθών που πραγματοποιήθηκαν από τα παιδιά στην Δοκιμασία 3. Αυτοί οι τύποι λαθών χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: (α) επιλογή εικόνας στην οποία ο θεματικός της ρόλος είναι ο αντίστροφος από αυτόν της σωστής επιλογής, (β) επιλογή εικόνας στην οποία υπάρχει αντιστροφή θεματικού ρόλου από τη σωστή επιλογή και συμμετοχή του ουδέτερου παρατηρητή και (γ) επιλογή της εικόνας στην οποία δεν υπάρχει καμία δράση.

Πίνακας 13: Σύνολο λαθών παθητικών προτάσεων Δοκιμασίας 3 (4 εικόνες με ποιητικό αίτιο)

ΠΑΙΔΙ	ΛΑΘΗ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ- ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ	ΚΑΜΙΑ ΔΡΑΣΗ
1	19	10	7	2
2	19	5	8	6
3	17	9	4	4
4	2	1	-	1
6	18	6	3	9
7	3	1	1	1
8	5	2	1	2
9	2	-	1	1
10	1	-	1	-
11	5	4	1	-
12	2	-	1	1
13	2	-	1	1
14	5	3	1	1
15	10	10	-	-
16	3	-	2	1
17	1	-	1	-
18	14	13	1	-
19	2	2	-	-
20	11	11	-	-
22	5	1	2	2
23	5	3	-	2
ΣΥΝΟΛΟ:	151	81	36	34
ΠΟΣΟΣΤΟ %		53.64%	23.84%	22.51%

Στον Πίνακα 13 παρουσιάζονται οι τύποι λαθών που πραγματοποιήθηκαν από τα παιδιά στις παθητικές προτάσεις της Δοκιμασίας 3. Αυτοί οι τύποι λαθών χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: (α) επιλογή εικόνας στην οποία ο θεματικός της ρόλος είναι ο αντίστροφος από αυτόν της σωστής επιλογής, (β) επιλογή εικόνας στην οποία υπάρχει αντιστροφή θεματικού ρόλου από τη σωστή επιλογή και συμμετοχή του ουδέτερου παρατηρητή και (γ) επιλογή της εικόνας στην οποία δεν υπάρχει καμία δράση.

Παρακάτω αναλύονται οι τύποι λαθών του κάθε παιδιού ξεχωριστά.

Παιδί 1: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 19 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 10 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου, στις 7 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στις άλλες 2 περιπτώσεις είναι καμία δράση.

Παιδί 2: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 19 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 5 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου, στις 8 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στις άλλες 6 περιπτώσεις είναι καμία δράση.

Παιδί 3: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 17 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 9 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου, στις 4 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στις άλλες 4 περιπτώσεις είναι καμία δράση.

Παιδί 4: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στην άλλη 1 περίπτωση είναι καμία δράση.

Παιδί 6: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 18 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 6 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου, στις 3 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στις άλλες 9 περιπτώσεις είναι καμία δράση.

Παιδί 7: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 3 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου, στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στην άλλη 1 περίπτωση είναι καμία δράση.

Παιδί 8: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 5 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου, στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στις άλλες 2 περιπτώσεις είναι καμία δράση.

Παιδί 9: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στην άλλη 1 περίπτωση είναι καμία δράση.

Παιδί 10: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 11: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 5 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 4 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στην άλλη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 12: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στην άλλη 1 περίπτωση είναι καμία δράση.

Παιδί 13: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στην άλλη 1 περίπτωση είναι καμία δράση.

Παιδί 14: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 5 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 3 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου, στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στην άλλη 1 περίπτωση είναι καμία δράση.

Παιδί 15: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 10 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 10 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 16: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 3 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στην άλλη 1 περίπτωση είναι καμία δράση.

Παιδί 17: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 18: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 14 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 13 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και στην άλλη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή.

Παιδί 19: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 20: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 11 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 11 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 22: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 5 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στη 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου, στις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή και στις άλλες 2 περιπτώσεις είναι καμία δράση.

Παιδί 23: Στις 22 παθητικές προτάσεις, εμφανίζει 5 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους στις 3 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου, και στις άλλες 2 περιπτώσεις είναι καμία δράση.

Σύμφωνα με τον Πίνακα 13, ο τύπος λάθους που κάνει την εμφάνιση περισσότερες φορές είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου με ποσοστό **53.64%**, ακολουθεί ο τύπος λάθους αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή με ποσοστό **23.84%** και τέλος ο τύπος λάθους καμία δράση με ποσοστό **22.51%**.

3.3.4 Ανάλυση 4

Πίνακας 14: Σύνολο λαθών Δοκιμασίας 4, για τη συνθήκη: «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία» (συνθήκη 1). (Terzi et al. 2014)

ΠΑΙΔΙ	ΛΑΘΗ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ-ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΛΛΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
1	1	-	1
2	2	2	-
3	4	1	3
4	2	1	1
5	3	2	1
8	1	1	-
11	1	-	1
15	2	-	2
17	3	1	2
18	1	-	1
19	1	-	1
21	2	2	-
ΣΥΝΟΛΟ	23	10	13
ΠΟΣΟΣΤΟ %		43.47%	56.52%

Στον Πίνακα 14 παρουσιάζονται οι τύποι λαθών που πραγματοποιήθηκαν από τα παιδιά στην Δοκιμασία 4, για τη συνθήκη «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία». Αυτοί οι τύποι λαθών χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: (α) επιλογή εικόνας στην οποία ο θεματικός της ρόλος είναι ο αντίστροφος από αυτόν της σωστής επιλογής και (β) επιλογή εικόνας στην οποία υπάρχει αντιστροφή θεματικού ρόλου από τη σωστή επιλογή και συμμετοχή του ουδέτερου παρατηρητή.

Παρακάτω αναλύονται οι τύποι λαθών του κάθε παιδιού ξεχωριστά.

Παιδί 1: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 2: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 3: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 4 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για την πρώτη περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και για τις υπόλοιπες 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 4: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου και για την άλλη 1 είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 5: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 3 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για τις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και για την άλλη 1 είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 8: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 11: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 15: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για τις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 17: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 3 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και για τις υπόλοιπες 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 18: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 19: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 21: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για τις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Σύμφωνα με τον πίνακα 14, ο τύπος λάθους που κάνει την εμφάνιση περισσότερες φορές είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου με ποσοστό **56.52%**, ενώ ακολουθεί ο τύπος λάθους αντιστροφή θεματικού ρόλου με ποσοστό **43.47%**.

3.3.5 Ανάλυση 5

Πίνακας 15: Σύνολο λαθών Δοκιμασίας 4, για τη συνθήκη: «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία» (συνθήκη 2). (Terzi et al. 2014)

ΠΑΙΔΙ	ΛΑΘΗ	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ	ΑΥΤΟΠΑΘΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑ- ΑΛΛΟ ΠΡΟΣΩΠΟ
1	2	1	1
2	1	1	-
3	5	2	3
4	3	2	1
5	3	1	2
6	1	-	1
7	2	1	1
8	1	1	-
9	2	1	1
11	2	1	1
14	1	1	-
16	1	-	1
17	3	1	2
19	1	1	-
20	1	-	1
21	1	-	1
22	1	1	-
23	1	-	1
ΣΥΝΟΛΟ	32	15	17
ΠΟΣΟΣΤΟ %		46.87%	53.12%

Στον Πίνακα 15 παρουσιάζονται οι τύποι λαθών που πραγματοποιήθηκαν από τα παιδιά στην Δοκιμασία 4, για τη συνθήκη «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία». Αυτοί οι τύποι λαθών χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: (α) επιλογή εικόνας στην οποία υπάρχει μεταβατική ερμηνεία

του ρήματος και (β) επιλογή εικόνας στην οποία υπάρχει αυτοπαθής ερμηνεία του ρήματος, αλλά άλλο πρόσωπο από τη σωστή επιλογή.

Παρακάτω αναλύονται οι τύποι λαθών του κάθε παιδιού ξεχωριστά.

Παιδί 1: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος και για την άλλη 1 είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 2: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος.

Παιδί 3: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 5 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για τις 2 περιπτώσεις είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος και για τις άλλες 3 είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 4: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 3 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για τις 2 περιπτώσεις είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος και για την άλλη 1 είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 5: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 3 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος και για τις άλλες 2 είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 6: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 7: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος και για την άλλη 1 είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 8: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος.

Παιδί 9: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος και για την άλλη 1 είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 11: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος και για την άλλη 1 είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 14: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος.

Παιδί 16: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 17: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 3 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος και για τις άλλες 2 είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 19: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος.

Παιδί 20: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 21: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 22: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι μεταβατική ερμηνεία ρήματος.

Παιδί 23: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Σύμφωνα με τον Πίνακα 15, ο τύπος λάθους που κάνει την εμφάνιση περισσότερες φορές είναι η αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου με ποσοστό **53.12%**, ακολουθεί ο τύπος λάθους μεταβατική ερμηνεία ρήματος με ποσοστό **46.87%**.

3.3.6 Ανάλυση 6

Πίνακας 16: Σύνολο λαθών Δοκιμασίας 4, για τη συνθήκη: «αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία» (συνθήκη 3). (Terzi et al. 2014)

ΠΑΙΔΙ	ΛΑΘΗ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ	ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ-ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΛΛΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
3	5	1	4
4	1	1	-
5	1	1	-
8	1	1	-
10	1	-	1
14	1	-	1
15	2	-	2
17	2	-	2
20	1	-	1
21	2	-	2
22	1	1	-
ΣΥΝΟΛΟ	18	5	13
ΠΟΣΟΣΤΟ %		27.77%	72.22%

Στον Πίνακα 16 παρουσιάζονται οι τύποι λαθών που πραγματοποιήθηκαν από τα παιδιά στην Δοκιμασία 4 για τη συνθήκη «παθητικά ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία». Αυτοί οι τύποι λαθών χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: (α) επιλογή εικόνας στην οποία ο θεματικός της ρόλος είναι ο αντίστροφος από αυτόν της σωστής επιλογής και (β) επιλογή εικόνας στην οποία υπάρχει αντιστροφή θεματικού ρόλου από τη σωστή επιλογή και συμμετοχή του ουδέτερου παρατηρητή.

Παρακάτω αναλύονται οι τύποι λαθών του κάθε παιδιού ξεχωριστά.

Παιδί 3: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 5 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για την

1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και για τις άλλες 4 είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 4: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 5: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 8: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Παιδί 10: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 14: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 15: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για τις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 17: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για τις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 20: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 21: Στις 6 προτάσεις της συνθήκης «αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 2 λανθασμένες απαντήσεις. Ο τύπος λάθους για τις 2 περιπτώσεις είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

Παιδί 22: Στις 6 προτάσεις με «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία», εμφανίζει 1 λανθασμένη απάντηση. Ο τύπος λάθους για την 1 περίπτωση είναι αντιστροφή θεματικού ρόλου.

Σύμφωνα με τον Πίνακα 16, ο τύπος λάθους που κάνει την εμφάνιση περισσότερες φορές είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου με ποσοστό (**72.22%**), ακολουθεί ο τύπος λάθους αντιστροφή θεματικού ρόλου με ποσοστό **27.77%**.

Παρατηρώντας τα ποσοστά στους τύπους λαθών των δοκιμασιών, ο τύπος λάθους που διακρίνεται στις παθητικές προτάσεις των Δοκιμασιών 1, 2 και 3 είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου. Σε αυτές τις τρεις δοκιμασίες τα ποσοστά του συγκεκριμένου τύπου λάθους είναι σημαντικά υψηλότερα. Τα συγκεκριμένα ποσοστά οφείλονται στο γεγονός ότι αρκετά παιδιά αυτής της ηλικίας (μέσος όρος ηλικίας 6.8 έτη) δεν κατανοούν ποια είναι η Θεματική Δομή της παθητικής πρότασης, διότι δεν την έχουν κατακτήσει ακόμα. Πολλά παιδιά μπερδεύουν το δράστη με το δέκτη στις παθητικές προτάσεις, χωρίς αυτό να επηρεάζεται από το αν υπάρχει ποιητικό αίτιο στην πρόταση ή αφήνεται να εννοηθεί. Σημαντικό ρόλο στον αριθμό των λαθών παίζει και ο αριθμός των εικόνων που

παρουσιάστηκαν στα παιδιά, αφού στη Δοκιμασία 1 και στη Δοκιμασία 2, που χρησιμοποιήθηκαν 3 εικόνες ως επιλογή για την κάθε πρόταση, πραγματοποιήθηκαν 56 και 65 λάθη αντίστοιχα, ενώ στη Δοκιμασία 4, που χρησιμοποιήθηκαν 4 εικόνες ως επιλογή για την κάθε πρόταση, πραγματοποιήθηκαν 151 λάθη στις παθητικές προτάσεις. Βέβαια, παρά το γεγονός ότι σημειώθηκαν αρκετά λάθη, τα παιδιά φαίνεται να έχουν κατανοήσει τη μεθοδολογία της άσκησης και να έχουν την προσοχή τους σε αυτό που τους δίνεται, αφού στις απαντήσεις που έδωσαν πρωταγωνιστούν κυρίως τα σωστά πρόσωπα και όχι ο ουδέτερος παρατηρητής.

Ο τύπος λάθους που διακρίνεται στη Δοκιμασία 4 διαφέρει από τις προηγούμενες δοκιμασίες. Πιο συγκεκριμένα, στη συνθήκη 1 - «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία» ο τύπος λάθους με το μεγαλύτερο ποσοστό είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου, στη συνθήκη 2 - «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία» ο τύπος λάθους με μεγαλύτερο ποσοστό είναι η αυτοπαθής ερμηνεία του ρήματος και άλλο πρόσωπο. Στη συνθήκη 3 - «αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία» ο τύπος λάθους με το μεγαλύτερο ποσοστό είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

4.1 Συζήτηση

Σκοπός της έρευνας που παρουσιάστηκε είναι η μελέτη της κατάκτησης των παθητικών προτάσεων, με και χωρίς ποιητικό αίτιο, από ελληνόφωνα παιδιά με τυπικά αναπτυσσόμενη γλώσσα και μέση ηλικία τα 6.8 έτη.

Για την διεκπεραίωση του πειράματος, χρησιμοποιήθηκε το πρωτόκολλο των Armon-Lotem et al. (2016), στο οποίο πραγματοποιήθηκαν δύο τροποποιήσεις. Αρχικά, χρησιμοποιήθηκε μια δοκιμασία βασισμένη στο παραπάνω πρωτόκολλο, κατά την οποία παρουσιάστηκαν 3 εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο. Επιπλέον, χορηγήθηκε μια δεύτερη δοκιμασία βασισμένη και πάλι στο παραπάνω πρωτόκολλο, στην οποία παρουσιάστηκαν 3 εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο. Τέλος, χορηγήθηκε το πείραμα των Terzi et al. (2014). Συνολικά, δηλαδή, χορηγήθηκαν τέσσερις δοκιμασίες.

Η μελέτη των αποτελεσμάτων βασίστηκε σε τρεις συγκρίσεις. Οι τελευταίες στόχο είχαν να απαντήσουν: α) αν επηρεάζει το αποτέλεσμα ο αριθμός των εικόνων που δίνονται ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο, β) αν επηρεάζει το αποτέλεσμα το ποιητικό αίτιο, δηλαδή εάν οι παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο είναι πιο εύκολες στην κατανόηση από τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο και γ) αν επηρεάζεται η επίδοση των μαθητών ανάμεσα σε διαφορετικά πρωτόκολλα που έχουν τον ίδιο αριθμό εικόνων, αλλά διαφορετικό αριθμό πρωταγωνιστών ανά εικόνα.

Σχετικά με το πρώτο ερώτημα, φάνηκε ότι πράγματι ο αριθμός των εικόνων που δίνονται ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο επηρεάζει το αποτέλεσμα. Αναλυτικότερα, ο μέσος όρος

των σωστών απαντήσεων στις παθητικές προτάσεις όταν δίνονταν 4 εικόνες είναι 70,15%, ενώ στην περίπτωση που δίνονταν 3 εικόνες, ο μέσος όρος των σωστών απαντήσεων στις παθητικές προτάσεις σημειώθηκε 87,15%. Η διαφορά αυτή είναι στατιστικώς σημαντική ($p=0,008<0,05$).

Αξίζει να σημειωθεί ότι αντίστοιχα στην περίπτωση των απαντήσεων στις ενεργητικές προτάσεις, τα παιδιά είχαν υψηλότερο ποσοστό σωστών αποκρίσεων όταν τους δόθηκαν 3 εικόνες ως πιθανές επιλογές (92,68%) σε σχέση με το ποσοστό που σημείωσαν όταν τους δόθηκαν 4 εικόνες ως πιθανές επιλογές (80,03%). Η χαμηλότερη επίδοση των παιδιών στις περισσότερες εικόνες υποδεικνύει ότι ίσως δεν είναι ακόμη σε θέση να επεξεργαστούν τόσα ερεθίσματα ταυτοχρόνως.

Αναφορικά με το δεύτερο ερώτημα, η ανάλυση των αποτελεσμάτων έδειξε ότι οι παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο είναι πιο εύκολο να κατανοηθούν σε σχέση με τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο. Πιο συγκεκριμένα, τα παιδιά σημείωσαν χαμηλότερο ποσοστό σωστών αποκρίσεων στις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο (87,15%), σε σχέση με τις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο (88,93%). Ωστόσο, η διαφορά που προκύπτει δεν είναι στατιστικώς σημαντική ($p=0,312>0,05$). Αξίζει να σχολιαστεί ότι, παρά την αμελητέα απόκλιση, υπάρχει μια σύγχυση στην επεξεργασία όταν εμπλέκεται το ποιητικό αίτιο, η οποία ίσως οφείλεται στην εμπλοκή επιπλέον προσώπου κατά την ακουστική επεξεργασία.

Σε σχέση με το τρίτο ερώτημα, διαπιστώθηκε ότι ο αριθμός των πρωταγωνιστών επηρεάζει την απόδοση των παιδιών ανάμεσα στα διαφορετικά πρωτόκολλα που έχουν, όμως, τον ίδιο αριθμό εικόνων. Η απόδοση των παιδιών στο test των Amron-Lotem et al. (2016), όπου ο αριθμός των πρωταγωνιστών είναι μικρότερος του 8 (τέσσερις αντρικές

και τέσσερις γυναικείες φιγούρες), ήταν υψηλότερη σχέση με το test των Terzi et al. (2014), όπου ο αριθμός των πρωταγωνιστών ήταν 12 (έξι αντρικές και έξι γυναικείες φιγούρες). Παρ' όλα αυτά, η διαφορά αυτή δεν είναι στατιστικώς σημαντική ($p=0,268>0,05$). Όπως διαπιστώθηκε και στο πρώτο ερώτημα, οι περισσότερες επιλογές, άρα και τα περισσότερα στοιχεία προς επεξεργασία δυσκολεύουν σε μικρό βαθμό τα παιδιά αυτής της ηλικίας.

Δεν πρέπει να παραλειφθεί, επίσης, το γεγονός ότι κατά την Δοκιμασία 1 (3 εικόνες χωρίς ποιητικό αίτιο) τα παιδιά αντιμετώπιζαν την επιλογή δύο σωστών απαντήσεων για την κάθε παθητική πρόταση. Είναι η μοναδική δοκιμασία που έδινε την δυνατότητα επιλογής παραπάνω από μιας σωστής απάντησης. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η πλειοψηφία των παιδιών (70.75%) επέλεξε μόνο μία επιλογή ως σωστή απάντηση, ενώ ένα μικρό ποσοστό (18.18%) επέλεξε και τις δυο επιλογές. Τα παιδιά ίσως ενέργησαν αυθόρμητα και επέλεξαν την πρώτη σωστή επιλογή που παρατήρησαν, καθώς δεν δόθηκε επισήμανση στην συγκεκριμένη δοκιμασία. Δηλαδή, η οπτική τους προσοχή εστίασε στην εικόνα στόχο αποκλείοντας τις υπόλοιπες εικόνες από την επεξεργασία.

Η ανάλυση των λαθών για τις τρεις παραλλαγές που δημιουργήθηκαν με βάση το πρωτόκολλο των Armon-Lotem et al. (2016), υπέδειξε ότι ο τύπος λάθους που κυριαρχεί είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου. Η αντιστροφή θεματικού ρόλου αναφέρεται στην μετατόπιση του δράστη της ενέργειας στον αποδέκτη της ενέργειας και το αντίστροφο. Χαρακτηριστικά, στην Δοκιμασία 1 όπου δίνονται 3 εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις χωρίς ποιητικό αίτιο, ο τύπος λάθους 'αντιστροφή θεματικού ρόλου' σημειώνει ποσοστό 100%. Στην Δοκιμασία 2, όπου δίνονται 3 εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο, ο τύπος λάθους 'αντιστροφή θεματικού ρόλου' σημειώνει

ποσοστό 75.38%, ενώ ακολουθεί ο τύπος λάθους ‘αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή ουδέτερου παρατηρητή’ με ποσοστό 24.61%. Στην περίπτωση αυτή, πέρα από την εναλλαγή ρόλων του δράστη και του αποδέκτη της ενέργειας, εμπλέκεται και το πρόσωπο που δεν ενεργεί. Στην Δοκιμασία 3, όπου δίνονται 4 εικόνες ως πιθανές επιλογές για τις παθητικές προτάσεις με ποιητικό αίτιο, ο τύπος λάθους ‘αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου’ σημειώνει ποσοστό 56.52%, ενώ ακολουθεί ο τύπος λάθους ‘αντιστροφή θεματικού ρόλου’ σε ποσοστό 43.47%. Τα συγκεκριμένα ποσοστά οφείλονται στο γεγονός ότι αρκετά παιδιά αυτής της ηλικίας (μέσος όρος ηλικίας 6.8 έτη) δεν κατανοούν ποια είναι η Θεματική Δομή της παθητικής πρότασης, διότι δεν την έχουν κατακτήσει ακόμα.

Ο τύπος λάθους που διακρίνεται στη Δοκιμασία 4 κατά την οποία χορηγήθηκε το test των Terzi et al. (2014), διαφέρει από τις προηγούμενες δοκιμασίες. Πιο συγκεκριμένα, στη συνθήκη «παθητικά ρήματα με παθητική ερμηνεία» (π.χ. «Η Καίτη σκουπίζεται.»), ο τύπος λάθους με το μεγαλύτερο ποσοστό είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου και η συμμετοχή άλλου προσώπου (56.52%), ακολουθώντας ο τύπος λάθους ‘αντιστροφή θεματικού ρόλου’ (43.47%). Στη συνθήκη «αυτοπαθή ρήματα με αυτοπαθή ερμηνεία» (π.χ. «Η Μαρία αγκαλιάζει τον εαυτό της.»), ο τύπος λάθους που εμφανίζεται περισσότερες φορές είναι η αυτοπαθής ερμηνεία ρήματος και συμμετοχή άλλου προσώπου (53.12%), ενώ ακολουθεί ο τύπος λάθους ‘μεταβατική ερμηνεία ρήματος’ (46.87%). Στη συνθήκη «αυτοπαθή ρήματα με παθητική ερμηνεία» (π.χ. «Η Μαρία λούζεται.»), ο τύπος λάθους με το μεγαλύτερο ποσοστό είναι η αντιστροφή θεματικού ρόλου και συμμετοχή άλλου προσώπου (72.22%), ακολουθώντας ο τύπος λάθους ‘αντιστροφή θεματικού ρόλου’ σε ποσοστό 27.77%.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Armon-Lotem, S., et al., 2016. *A large-scale cross-linguistic investigation of the acquisition of passives*, *Language Acquisition*, 23(1), 27-56. DOI: 10.1080/10489223.2015.1047095.

Γεωργοπούλου, Σ.Χ., 2013. *Μεθοδολογία Έρευνας και Ανάλυση Δεδομένων στη Λογοπαθολογία*. Πάτρα:© COPYRIGHT: Σταυρούλα Χ. Γεωργοπούλου.

Driva, E., Terzi, A., 2008. *Children's passives and the theory of grammar*. In A. Gavarro and M.J. Freitas (eds.), *Generative Approaches to Language Acquisition 2007*(pp. 188-198). Cambridge: Cambridge Scholar Publishers.

Fromkin, V., Rodman, R., Hyams, N., 2014. *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*. Αθήνα: Πατάκη.

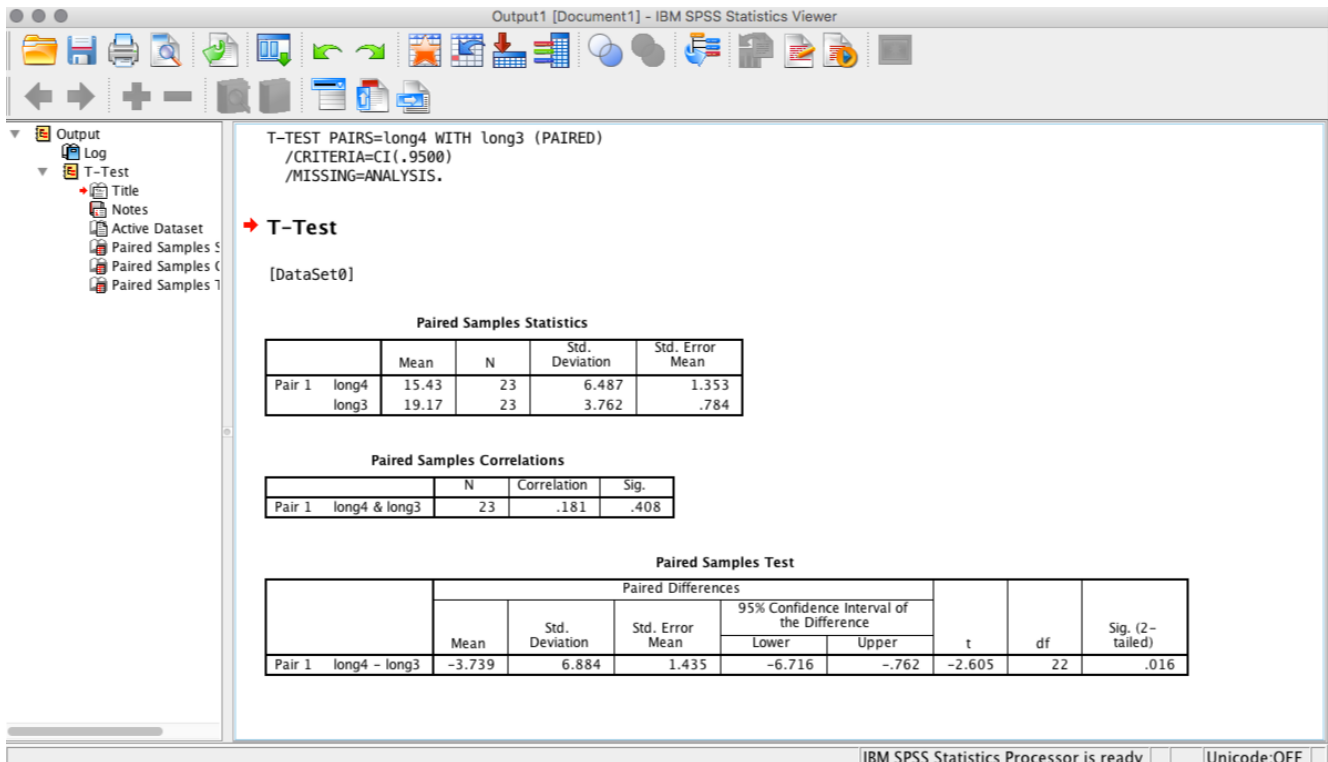
Maratsos, M.P., Fox, E.C., Becher, J., Chalkley, MA., 1985. *Semantic restrictions on children's passives*. *Cognition* 19, 167-191.

Terzi, A., Marinis, T., Kotsopoulou, A., Francis, K., 2014. *Grammatical Abilities of Greek-Speaking Children with Autism*, *Language Acquisition* 21(1), 4-44. DOI: 10.1080/10489223.2013.855216.

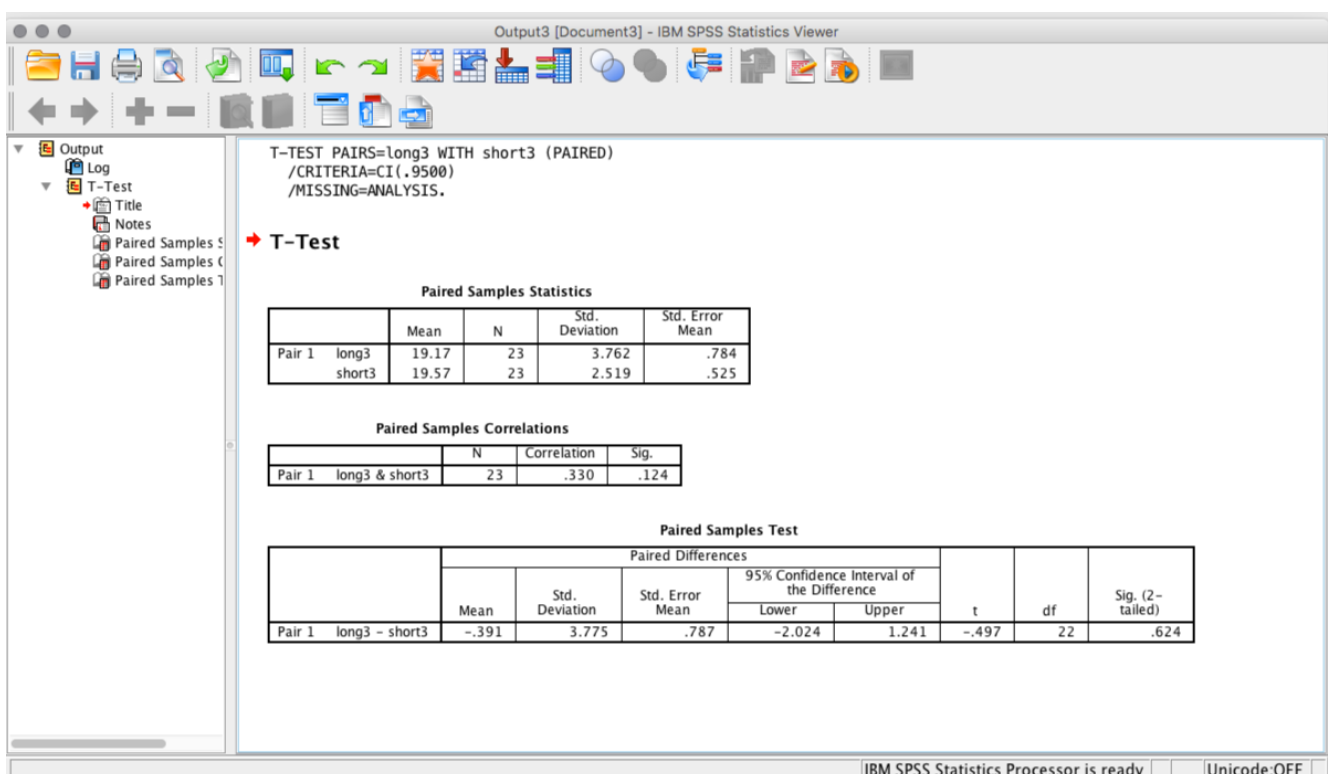
Terzi, A., Wexler, K., 2002 . *A- Chains and S- Homophones in children's grammar: Evidence from Greek Passives*, in Proceedings of NELS 32, 519-537.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΠΙΝΑΚΕΣ SPSS

Paired t-test (4long-3long)

Paired t-test (3long-3short)

Independent samples t-test (3short-terziTask)

Output9 [Document9] - IBM SPSS Statistics Viewer

T-TEST GROUPS=category(1 2)
/MISSING=ANALYSIS
/VARIABLES=percent_correct
/CRITERIA=CI(.95).

→ T-Test

Group Statistics

	category	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
percent_correct	1.00	23	88.7561	11.35663	2.36802
	2.00	23	83.3313	20.10214	4.19159

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
percent_correct	Equal variances assumed	5.200	.027	1.127	44	.266	5.42478	4.81424	-4.27768	15.12725
	Equal variances not assumed			1.127	34.745	.268	5.42478	4.81424	-4.35121	15.20078

IBM SPSS Statistics Processor is ready | Unicode:OFF